

Årsredovisning 2019

Dnr KS 2020/59

Fastställd av kommunstyrelsen 2020-04-07 § 57

Godkänd av kommunfullmäktige 2020-06-15 § 84

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Kassaflödesanalys	6
Noter	7
Driftsredovisning	16
Investeringsredovisning	18
Förvaltningsberättelse	21
Översikt över verksamhetens utveckling	21
Den kommunala koncernen	22
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	28
Händelser av väsentlig betydelse	36
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	36
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	37
Balanskravsresultat	47
Väsentliga personalförhållanden	48
Personalredovisning 2019	48
Kompetensförsörjning / Attraktiv arbetsgivare	48
Sunt arbetsliv	49
Lokal lönebildning och anställningsvillkor	50
Ledarutveckling	51
Förväntad utveckling	53
Kommunens verksamheter	54
Finansförvaltningen	54
Verksamhetsberättelse 2019 Kommunstyrelsen	55
Barn- och utbildningsnämnden	58
Verksamhetsberättelse 2019 Socialnämnden	60
Kultur- och fritidsnämnden	64
Miljö- och byggnadsnämnden	66
Kommunfullmäktige	67
Kommunens revisorer	68
Bolag, nämnder och kommunalförbund	69
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (GNATL) enl 2019	70
Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)	71
Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM)	72

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	Kommunen			Kommunkoncernen	
		Budget	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
		2019	2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1, 25	68 031	87 967	91 138	159 889	162 283
Verksamhetens kostnader	2	-659 102	-679 785	-664 392	-736 031	-718 447
Avskrivningar	3	-24 600	-23 812	-22 089	-32 544	-30 351
Verksamhetens nettokostnader		-615 672	-615 630	-595 343	-608 686	-586 516
Skatteintäkter	4	477 506	480 044	463 830	480 044	463 830
Generella statsbidrag och utjämningsystem	5	150 245	153 899	147 433	153 899	147 433
Verksamhetens resultat		12 079	18 313	15 921	25 257	24 747
Finansiella intäkter	6	4 901	5 012	5 620	1 830	2 608
Finansiella kostnader	7	-4 473	-3 629	-3 889	-3 686	-4 314
Resultat efter finansiella poster		12 507	19 696	17 652	23 401	23 041
Extraordinära poster (netto)						
Skatt						
Uppskjuten skatt					-135	-1 350
Årets resultat	8	12 507	19 696	17 652	23 266	21 691

Balansräkning

Balansräkning	(tkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
			Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
			2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	9		2 033	2 216	2 033	2 216
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10		419 865	407 620	710 077	697 344
Pågående arbete	10		3 203	4 639	41 712	39 647
Maskiner och inventarier	11		25 523	25 100	44 659	45 297
Övriga materiella anläggningstillgångar	12		1 312	1 219	1 312	1 219
Finansiella anläggningstillgångar	13		352 569	346 636	23 702	23 768
Summa anläggningstillgångar			804 504	787 428	823 495	809 491
Bidrag till infrastruktur	14		0	0	0	0
Omsättningstillgångar						
Förråd	15		1 392	1 311	2 120	1 998
Fordringar	16		50 735	43 334	53 640	47 885
Kortfristiga placeringar	17		0	0	0	0
Kassa och bank	18		38 249	51 429	59 284	69 155
Summa omsättningstillgångar			90 377	96 074	115 044	119 038
SUMMA TILLGÅNGAR			894 880	883 502	938 538	928 529
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital,	19					
Årets resultat			-19 696	-17 652	-23 266	-21 691
Resultatutjämningsreserv			-25 795	-15 002	-25 795	-15 002
Övrigt eget kapital			-223 034	-216 175	-242 628	-231 425
Summa eget kapital			-268 525	-248 829	-291 689	-268 118
Avsättningar						
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	20		-4 891	-5 145	-4 891	-5 145
Avsättning för skatt					-4 950	-4 950
Summa avsättningar			-4 891	-5 145	-9 841	-10 095
Skulder						
Långfristiga skulder	21		-504 267	-515 876	-512 123	-523 882
Kortfristiga skulder	22		-117 197	-113 652	-124 885	-126 434
Summa skulder			-621 464	-629 528	-637 008	-650 316
SUMMA EGET KAPITAL, AVS. OCH SKULDER			-894 880	-883 502	-938 538	-928 529
Panter och ansvarsförbindelser						
1 Panter och därmed jämförliga säkerheter			inga	inga	inga	inga
2 Ansvarsförbindelser						
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna,	23		-227 688	-233 482	-227 688	-233 482
b) Övriga ansvarsförbindelser	24		-7 211	-7 221	-17	-27

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)	Not	Kommunen		Koncernen	
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
		2019	2018	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	8	19 696	17 652	23 266	21 691
Justering för av- och nedskrivningar	3	23 812	22 089	32 544	30 351
Justering för gjorda avsättningar	20	-254	3 014	-254	4 363
Justering årets upplösta investeringsbidrag	21	-31	-31	-55	-31
Reavinst (-) / förlust (+) vid försäljning		-680	-1 000	-680	-1 000
Övriga poster		-116	-1 122	0	0
Ökning (-)/Minskning (+) av kortfristiga fordringar	16	-7 402	2 383	-5 755	-1 020
Ökning (-)/Minskning (+) av förråd	15	-81	40	-122	28
Ökning (+)/Minskning (-) av kortfristiga skulder	22	3 545	2 575	-1 548	9 531
Kassaflöde från den löpande verksamheten		38 491	45 600	47 396	63 913
INVESTERINGAR					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-681	-812	-681	-812
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-37 120	-24 232	-51 753	-71 975
Försålda materiella anläggningstillgångar		3 642	1 002	3 993	1 299
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-34 159	-24 042	-48 441	-71 488
FINANSIERING					
Nyupptagna lån		151 422	126 000	154 258	126 000
Amortering av långfristiga skulder		-163 000	-111 000	-163 150	-111 138
Ökning (-) av långfristiga fordringar		-10 000	-25 000	0	0
Minskning (+) av långfristiga fordringar		4 067	389	67	406
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-17 511	-9 611	-8 825	15 268
Periodens kassaflöde		-13 180	11 947	-9 870	7 693
Likvida medel vid periodens början		51 429	39 484	69 155	61 462
Likvida medel vid periodens slut		38 249	51 429	59 285	69 155

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunen redovisar årsbokslut per den 2019-12-31.

Gagnefs kommun följer i huvudsak den kommunala redovisningslagen och normgivningen för kommunal redovisning så som denna definieras av Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendationer.

Undantag

Dokumentation

Arbetet med att upprätta beskrivningar över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad enligt KRL 3:11 har påbörjats men ej färdigställt.

Leasing personbilar

Personbilar som leasas redovisas som operationell leasing. Se redogörelse av hyres- och leasingavtal nedan.

Kortfristig del av långfristig skuld

Enligt RKR:s rekommendation R7 ska finansiella skulder som förfaller inom ett år klassificeras som kortfristig. Dock kan skulden klassificeras som långsiktig om ursprunglig löptid var längre än 12 månader, om kommunen har för avsikt att refinansiera skulden långsiktigt samt att en överenskommelse om refinansiering har träffats. Kommunen har bortsett från kravet att överenskommelse ska finnas, och har klassificerat skulden som långsiktig om avsikten är att under 2019 refinansiera skulden långsiktigt, samt att ursprunglig löptid var minst 12 månader

Kommunen redogör i not 21 för hur stor del av den långfristiga skulden som enligt RKR R7 borde ha klassificerats som kortfristig.

Anpassning mot ny lag om kommunal bokföring och redovisning 2019.

För att anpassa redovisningen inför ny lag har förändringar skett i resultaträkningens uppställningsform med tillägg för rad med verksamhetens resultat och ändrad resultatrad till resultat efter finansiella poster.

Balansräkningens uppställningsform har anpassats med nya rader för bidrag till infrastruktur och kortfristiga placeringar. Även uppställningsformen för eget kapital har anpassats efter RKR:s rekommendationer och ny lag.

Nya noter har lagts till för Bidrag till infrastruktur och Kortfristiga placeringar. Även om kommunen inte har några poster som motsvarar dessa så finns de med i notapparaten för att påvisa just detta.

Krav kommer på att upprätta särredovisning för kostnader för räkenskapsrevision. Upplysningar ska lämnas om den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning. Särredovisningen har börjat tillämpas 2018 och ny rad lagts till i not nr 2 för att synliggöra detta.

Förtydliganden

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att betalningar kommer att komma kommunen till godo och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatte- och utjämningsintäkter

Beloppen för skatte- och utjämningsintäkter har baserats på SKR:s senaste skatteprognos SKR 19:59 publicerat i december 2019. Beloppen för fastighetsavgift har baserats på SKR:s cirkulär 19:60.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp som vi räknar med kommer att bli betalda. För Gagnefs Kommun gäller att kundfordringar med förfallodag äldre än 3 månader och där inkassokrav avsänts, bokförs som osäkra.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde om inget annat har angetts.

Periodiseringar

Periodiseringar av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed.

Semesterlöneskuld

De anställdas fordran på kommunen i form av sparad semester och okompenserad övertid, har redovisats som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar den period de hänför sig till och inräknas inte i tillgångarnas anskaffningsvärden.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde. Fram till 2009 har anskaffningsvärde reducerats med eventuella investeringsbidrag. Från 2014 bokförs investeringsbidrag som en långfristig skuld i balansräkningen och avskrivs efter samma regler som tillgången bidraget avser.

Gränsen för att investeringen ska kunna upptas som anläggningstillgång är satt till 2 prisbasbelopp.

Komponentavskrivning

Enligt RKR:s rekommendation R4 ska komponentavskrivning tillämpas för materiella anläggningstillgångar.

Komponentavskrivning tillämpas till fullo för 25 utvalda byggnader.

Avskrivningstider

Kommunstyrelsen har fastställt riktlinjer för komponentavskrivningar i kommunen den 2016-10-18.

Komponentavskrivningar innebär att en fastighet delas upp i ett antal komponenter som har olika avskrivningstider.

Tillämningen av komponentavskrivningar utgår från en strävan att i allt väsentligt ge en rättvis bild av enskilda avskrivningsobjekts värde och kostnader. Avskrivningstiderna utgår från objektets förväntade kvarvarande nyttjandeperiod. En avskrivningskomponent är en komponent eller en grupp komponenter i en fastighet som har liknande nyttjandeperiod och som kommer bytas ut samtidigt har en enhetlig avskrivningstid.

En avskrivningskomponent som är uttjänt byts ut och nyanskaffningen ses som en ny komponent med en ny avskrivningstid. Dessa principer gäller även nybyggda fastigheter.

Dock finns undantag då fastigheter som aktiveras med ett värde under 3 mkr inte komponent avskrivs utan följer tidigare avskrivningstid om 33 år, linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång.

Immateriella anläggningstillgångar

Licenser	5 år
----------	------

Materiella anläggningstillgångar

Markanläggning	20 år
Byggnad - Stomme	70 år
Byggnad - Stomkomplettering	50 år
Byggnad - Yttertak / Fasad	40 år
Byggnad - Installationer	30 år
Byggnad - Utvändigt ytskikt	15 år
Byggnad - Inre ytskikt / Hyresgästansp.	15 år
Byggnad - Restkomponent	33 år
Maskiner och inventarier	5-10 år
Datorer	3 år

Linjär avskrivning tillämpas för alla anläggningstillgångar med grund från komponents livslängd.

Pensioner

Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med kommunal redovisningslag. Kommunens pensionsförpliktelser är beräknade enligt RIPS17. Den redovisade skulden bygger på den senaste gjorda pensionskultsberäkningen från december 2019. Kommunen redogör i not 23 ansvarsförbindelsens fördelning. Pensionsförpliktelse till anställd enligt visstidsförordnande finns ej men 4 förpliktelser finns till förtroendevalda enligt pensionsreglemente.

Redovisning av hyres- och leasingavtal

Enligt RKR:s rekommendation R5 ska leasingavtal där de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet överförs till kommunen redovisas som finansiell leasing. Undantag kan göras för leasingavtal med en löptid om högst tre år om avtalets värde är obetydligt.

Kommunen använder leasingavtal i mycket begränsat omfattning. Personbilar leasas då detta är ekonomiskt fördelaktigt. Med hänvisning till undantaget redovisas leasingavtalen för personbilar som operationella. En genomlysning av de ekonomiska effekterna av att redovisa dem som finansiella visar att skillnaderna för kommunens resultat- och balansräkning är små medan en redovisning av avtalen som finansiella skulle medföra ett betydande merarbete.

Kommunalskattens slutavräkning

Kommunalskattens slutavräkning baseras på SKR:s prognos. Prognos över slutavräkning 2019 innebär en skuld om 4,4 mkr (10 251 invånare per 2018-11-01 x -430 kr). Slutavräkning för år 2018 har beräknats utifrån SKR:s decemberprognos, cirkulär 19:59, preliminär skuld 0,4 mkr (10 253 invånare per 2017-11-01 x -37 kr).

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Reservering till RUR får göras med högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat som överstiger 2% av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not 25. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till väsentliga belopp.

Not 1 Verksamhetens intäkter

Försäljningsmedel
Taxor och avgifter
Hyrer och arrenden
Driftsbidrag
Försäljn av verksamh. o entreprenader
Försäljning av anläggningar

Kommunen		Koncernen	
2019	2018	2019	2018
4 984	5 460	5 802	7 038
19 905	17 902	57 695	55 951
13 289	12 886	29 652	28 110
37 499	42 986	37 499	42 986
11 601	11 144	28 552	27 438
689	760	689	760
87 967	91 138	159 889	162 283

Not 2 Verksamhetens kostnader

Driftskostnader
Personalkostnader
Revisionskostnader
Övriga kostnader
Skattekostnader

2019	2018	2019	2018
-118 144	-121 661	-145 819	-149 315
-468 225	-450 632	-480 718	-463 249
-173	-358	-173	-358
-93 243	-92 098	-109 307	-105 496
		-14	-29
-679 785	-664 750	-736 031	-718 447

Not 3 Avskrivningar

Avskrivning immat anläggningstillgångar
Avskrivningar byggnader o tekniska anläggningar
Avskrivningar mask o inventarier
Avskrivningar leasingavtal
Nedskrivning anläggningstillgångar

2019	2018	2019	2018
-865	-910	-865	-939
-16 814	-15 381	-23 534	-21 543
-6 133	-5 798	-8 145	-7 869
0	0	0	0
0	0	0	0
-23 812	-22 089	-32 544	-30 351

Not 4 Skatteintäkter

Preliminär kommunalskatt
Slutavräkningsdifferens föregående år
Prognos slutavräkningar innevarande år

2019	2018	2019	2018
484 210	465 943	484 210	465 943
0	-4	0	-4
-4 166	-2 109	-4 166	-2 109
480 044	463 830	480 044	463 830

Not 5 Generella statsbidrag och utjämningsystem

Inkomstutjämningsbidrag / -avgift
Strukturbidrag
Regleringsbidrag /avgift
Generella bidrag från staten
Kostnadsutjämningsbidrag / -avgift
Bidrag / avgift LSS-utjämning
Kommunal fastighetsavgift

2019	2018	2019	2018
111 511	111 685	111 511	111 685
0	0	0	0
7 198	1 613	7 198	1 613
2 460	3 131	2 460	3 131
1 138	2 133	1 138	2 133
4 042	1 046	4 042	1 046
27 550	27 825	27 550	27 825
153 899	147 433	153 899	147 433

Not 6 Finansiella intäkter

Ränteintäkter dotterbolag
Ränteintäkter
Aktieutdelningar

2019	2018	2019	2018
3 257	3 086	0	0
67	379	142	453
1 688	2 155	1 688	2 155
5 012	5 620	1 830	2 608

Not 7 Finansiella kostnader

Räntekostnader banklån
Räntekostnad leasingkontrakt
Nedskrivning finansiella tillgångar
Övriga räntekostnader

2019	2018	2019	2018
-3 503	-3 818	-3 562	-4 243
0	0	0	0
0	0	0	0
-126	-71	-126	-71
-3 629	-3 889	-3 688	-4 314

Not 8 Årets resultat

Årets resultat enligt resultaträkningen

2019	2018	2019	2018
19 696	17 652	23 266	21 691

Not 9 Immateriella tillgångar

Ingående anskaffningsvärde

Nyanskaffningar under året

Avyttringar under året

Utgående anskaffningsvärde

Ack avskrivningar

Utgående bokfört värde

Kommunen		Koncernen	
2019	2018	2019	2018
10 123	9 311	10 270	9 458
681	812	681	812
0	0	0	0
10 804	10 123	10 951	10 270
-8 771	-7 907	-8 918	-8 054
2 033	2 216	2 033	2 216

Not 10 Mark, byggnader och**tekniska anläggningar**

Ingående anskaffningsvärde

Nyanskaffningar under året

Avyttringar under året

Investeringsstöd

Utgående anskaffningsvärde

Ingående ned o avskrivningar

Årets ned o avskrivningar

Årets återförda ned o avskrivningar

Årets upplösning investeringsstöd

Ackumulerade ned- o avskrivningar

Ingående pågående arbete

Under året nedlagda kostnader

Under året omfördelade kostnader

Utgående pågående arbete**Utgående bokfört värde**

2019	2018	2019	2018
717 500	697 190	1 088 208	1 028 492
31 735	21 735	41 914	59 967
-6 493	-1 425	-6 865	-1 726
		-2 836	0
742 741	717 500	1 120 421	1 086 733
-309 880	-295 815	-390 693	
-16 156	-14 065	-22 900	-390 694
3 160	0	3 225	1 305
		24	0
-322 876	-309 880	-410 344	-389 389
4 638	8 222	39 647	36 849
12 907	2 282	24 965	45 487
-14 342	-5 865	-22 900	-42 688
3 203	4 638	41 712	39 647
423 068	412 258	751 789	736 991

Not 11 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde

Nyanskaffningar under året

Avyttringar under året

Utgående anskaffningsvärde

Ackumulerade ned- o avskrivningar

Utgående bokfört värde

2019	2018	2019	2018
173 087	167 491	212 439	206 190
6 727	7 260	7 680	7 913
-424	-1 664	-521	-1 664
179 390	173 087	219 598	212 439
-153 867	-147 987	-174 939	-167 142
25 523	25 100	44 659	45 297

Not 12 Övriga materiella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde

Årets nettoinvesteringar

Utgående bokfört värde

2019	2018	2019	2018
1 219	1 093	1 218	1 093
94	126	94	126
1 313	1 219	1 312	1 219

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

Gagnefsbostäder AB, 100%

Gagnefs Teknik AB, 100%

Dala Vatten och Avfall AB, 25%

Räddningstjänsten Dala Mitt

Dala Energi AB

Visit Södra Dalarna

Övriga insatser och aktieinnehav

Kommuninvest ek för 1)

Förlagsbevis Kommuninvest

Utlämnade lån

Långfristiga fordringar

Utgående bokfört värde

2019	2018	2019	2018
16 000	16 000	0	0
4 000	4 000	0	0
170	170	0	0
472	472	472	472
9 211	9 211	9 211	9 211
0	0	0	0
98	98	153	153
9 022	9 022	9 022	9 022
2 100	2 100	2 100	2 100
1 800	1 867	1 800	1 867
309 696	303 695	944	943
352 569	346 635	23 702	23 768

Not 14 Bidrag till infrastruktur

Bidrag till statlig infrastruktur

Ackumulerad upplösning, bidrag till statlig infrastruktur

Utgående bokfört värde

Kommunen		Koncernen	
2019	2018	2019	2018
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

Not 15 Förråd

Kommunförråd

Olja-/pelletslager i fastigheter

Städmaterielförråd

Exploateringsfastigheter

Utgående bokfört värde

2019	2018	2019	2018
0	0	442	393
791	784	1 077	1 078
171	82	171	82
430	445	430	445
1 392	1 311	2 120	1 998

Not 16 Fordringar

Kundfordringar

Kortfristiga fordringar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

2019	2018	2019	2018
2 542	4 470	5 116	8 773
4 176	6 529	3 566	5 723
44 017	32 335	44 958	33 389
50 735	43 334	53 640	47 885

Not 17 Kortfristiga placeringar

Aktier och andelar

Obligationer, förlagsbevis m.m.

Certifikat

Värdereglering av kortfristig placering

2019	2018	2019	2018
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

Not 18 Kassa och bank

Kassa

Bank

Merkonto

2019	2018	2019	2018
56	63	21 071	17 786
38 071	51 244	38 091	51 248
122	121	122	121
38 249	51 428	59 284	69 155

Not 19 Eget kapital

Ingående eget kapital

Avsättning RUR

Årets resultat

Summa eget kapital

Reservutjämningsreserv RUR

För framtida pensionsutbetalningar

Utgående eget kapital

2019	2018	2019	2018
-227 827	-210 175	-247 421	-225 425
10 793		10 793	
-19 696	-17 652	-23 266	-21 691
-236 730	-227 827	-259 894	-247 116
-25 795	-15 002	-25 795	-15 002
-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
-268 525	-248 829	-291 689	-268 118

Not 20 Avsättning till pensioner

Avsättning till pensioner exkl ÖK-SAP

Avsättning till pensioner ÖK-SAP

Särskild löneskatt avsättningar

2019	2018	2019	2018
-987	-1 379	-987	-1 379
-2 949	-3 766	-2 949	-3 766
-955	0	-955	0
-4 891	-5 145	-4 891	-5 145

Avsättning, belopp i tkr

Ingående avsättning

Pensionsutbetalningar

Nyintjänad pension

Ränte- och basbeloppsuppräknig

Förändring av löneskatten

Ändring av försäkringstekniska grunder

Byte av trygghande

Övrigt

Utgående avsättning

5 145	2 131	5 145	2 131
-110	-106	-110	-106
86	106	86	106
131	28	131	28
-49	588	-49	588
0	0	0	0
0		0	
-312	2 398	-312	2 398
4 891	5 145	4 891	5 145

Avsättning specifikation, belopp i tkr

Ålderspension
Efterlevandepension
Visstidspension
Löneskatt
Förtroendevalda, OPF-KL
Löneskatt
Särskild avtalspension, ÖK-SAP
Löneskatt
Summa avsättning

Kommunen		Koncernen	
2019	2018	2019	2018
-517	-621	-517	-621
-282	-293	-282	-293
0	-61	0	-61
-194	-236	-194	-236
-188	-135	-188	-135
-46	-33	-46	-33
-2 949	-3 031	-2 949	-3 031
-715	-735	-715	-735
-4 891	-5 145	-4 891	-5 145

Överskottsfond KPA
Överskottsfond Skandia
Summa överskottsfond

2 275	2 289	2 275	2 420
1 310	772	1 310	285
3 585	3 061	3 585	2 705

Avsättning uppskjuten skatt, belopp i tkr

Ingående avsättning
Årets avsättning
Summa avsättning uppskjuten skatt

		-4 950	
			-4 950
0	0	-4 950	-4 950

Not 21 Långfristiga skulder

Banklån
Leasingkontrakt
Investeringsbidrag
Ack upplösning investeringsbidrag

2019	2018	2019	2018
-500 000	-515 000	-507 856	-523 006
0	0	0	0
-4 452	-1 030	-4 452	-1 030
185	154	185	154
-504 267	-515 876	-512 123	-523 882

Därav kortfristig del av långfristiga skulder som kommer att sättas om under 2020 och som enligt RKR R7 borde klassificeras som kortfristig skuld: 147 000 tkr

Not 22 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder
Personalens källskatt plus sociala avgifter
Övriga kortfristiga Skulder
Löne- o semesterlöneskulder
Upplupna sociala avgifter
Upplupna pensionskostnader inkl löneskatt
Övr upplupna kostnader o interimsskulder
Förutbetalda skatteintäkter
Skatteskulder
Utgående bokfört värde

2019	2018	2019	2018
-15 727	-17 304	-20 984	-26 002
-15 170	-14 494	-15 170	-14 494
-4 118	-4 562	6 388	3 910
-19 075	-19 417	-19 075	-19 417
-7 468	-7 606	-7 468	-7 606
-22 657	-20 901	-22 657	-20 901
-28 196	-25 181	-41 133	-37 732
-4 786	-4 186	-4 786	-4 186
0	0	0	-6
-117 197	-113 651	-124 885	-126 434

Not 23 Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna

Ansvarsförbindelse inkl löneskatt

2019	2018	2019	2018
-227 688	-233 482	-227 688	-233 482
-227 688	-233 482	-227 688	-233 482

Ansvarsförbindelse, belopp i tkr**Ansvarsförbindelse, belopp i tkr**

Ingående ansvarsförbindelse
Pensionsutbetalningar
Nyintjänad pension
Ränte- och basbeloppsuppräknig
Förändring av löneskatten
Ändring av försäkringstekniska grunder
Byte av tryggande
Övrigt

Utgående ansvarsförbindelse

Kommunen		Koncernen	
2019	2018	2019	2018
-233 483	-236 314	-233 483	-236 314
10 879	9 807	10 879	9 807
20	-3 943	20	-3 943
-5 764	-3 576	-5 764	-3 576
1 131	553	1 131	553
0	0	0	0
0	0	0	0
-471	-9	-471	-9
-227 688	-233 482	-227 688	-233 482

Ansvarsförbindelse (specifikation)

Intjänad pensionsrätt, IPR97
Ålderspension/Livränta
Utgående pension till efterlevande, EP
Ålderspension enl PA-KL eller äldre avtal före 1998, ÅP
Livränta enl PA-KL eller äldre avtal före 1998, LR
Visstidspension, garantipension
Summa pensioner
Löneskatt 24,26%

Summa ansvarsförbindelse

2019	2018	2019	2018
-151 157	-154 033	-151 157	-154 033
0	0	0	0
-3 982	-4 422	-3 982	-4 422
-22 462	-23 698	-22 462	-23 698
-5 634	-5 725	-5 634	-5 725
0	-20	0	-20
-183 235	-187 898	-183 235	-187 898
-44 453	-45 584	-44 453	-45 584
-227 688	-233 482	-227 688	-233 482

Andel försäkring, belopp i tkr

Del av pensionsförsäkring som tryggs genom försäkring

Förpliktelse intjänade före 1998, ansvarsförbindelser
Förpliktelse intjänade från 1998, pensionsavsättning

0	0	0	0
12 682	8 414	12 682	8 414
12 682	8 414	0	8 414

Aktualiseringsgrad / Utredningsgrad i %

99	99	99	99
----	----	----	----

Not 24 Övriga ansvarsförbind.

Borgen mot kommunens företag

Gagnefsbostäder AB

Dala Vatten och Avfall AB

Borgens- och förlustansvar för egna hem och småhus med bostadsrätter

SBAB, förlustansvar

BKN, förlustansvar

Balken Finans, förlustansvar

Övriga förpliktelser

Borgen AB Dalatrafik (AB Transitio)

Borgen AB Dalatrafik (5 100 kkr)

2019	2018	2019	2018
0	0	0	0
7 194	7 194	0	0
7	13	7	13
0	0	0	0
10	14	10	14
0	0	0	0
0	0	0	0
7 211	7 221	17	27

Not 25 Jämförelsestörande poster

Verksamhetens intäkter

2019	2018	2019	2018
0	0	0	0
0	0	0	0

1) Andelskapitalet i Kommuninvest ek för avser inbetalt andelskapital. År 2011-2015 har Kommuninvest beslutat om insatsemmissioner på totalt 4 787 322 kronor för Gagnefs kommun. Enligt RKR ska insatsemmissionen inte bokföras utan betraktas som ett övervärde. 2016-10-18 har Kommunstyrelsen beslutat om uppskrivning, Ks § 158, av bokfört värde då återbäringsmedel från Kommuninvest har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde. Kommunens totala kapital i Kommuninvest uppgick 2018-12-31 till 9 021 600 kr.

Borgensåtagande mot Kommuninvest

Gagnefs kommun har ingått en solidariskt borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ek för har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ek för har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Gagnefs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 722 173 019 kronor och totala tillgångar till 459 442 750 934 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 577 606 930 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 575 719 979 kronor.

Finansiella leasingavtal

Option avseende förvärv av Älvgården 1:2 fastighetsreglerat till Mjälgen 2:35 har påkallats av kommunfullmäktige per 2017-03-31 genom beslut §5 2016-03-10. Leasingavtalet har upphört och förvärv av fastigheten Mjälgen 2:35 har genomförts 2017-03-31.

Driftsredovisning

Driftsredovisning 2019 (tkr)				Årsbudget	Budget-	Utfall
Inklusive interna poster	2019					
Verksamhet	Intäkter	Kostnader	Netto	2019	avvikelse	2018 netto
Politisk verksamhet	41	-5 263	-5 221	-4 290	-931	-4 338
Revision	0	-691	-691	-742	51	-731
Övr politisk verksamhet	257	-1 050	-794	-962	168	-868
Summa politisk verksamhet	298	-7 004	-6 706	-5 994	-712	-5 937
Fysisk teknisk planering	1 597	-3 218	-1 621	-2 492	871	-1 717
Drift o uh jordbruksfast.	0	-43	-43	-39	-4	-47
Markförsörjning	366	-657	-292	-342	51	-436
Karta/GIS	300	-422	-122	-424	303	0
Samhällsbygg Stab	0	-745	-745	-741	-4	0
Stöd till bostadsföretag	145	-351	-206	0	-206	-514
Näringslivsfrämj åtgärder	1	-1 318	-1 317	-1 222	-95	-1 159
Turistverksamhet, anlägg.	179	-1 855	-1 676	-1 943	267	-1 897
Gator och vägar	93	-8 171	-8 078	-7 288	-790	-6 756
Parker och grönområden	252	-1 820	-1 568	-1 420	-149	-1 748
Miljö- hälsa myndighetsutövn	1 047	-2 927	-1 879	-2 315	435	-2 193
Räddningstjänst	0	-10 270	-10 270	-9 799	-471	-10 200
Totalförsvär	728	-1 203	-474	-490	15	-451
Summa infrastruktur,skydd mm	4 707	-32 998	-28 291	-28 515	224	-27 116
Kultur och fritids verksamhet	121	-6 217	-6 096	-6 330	235	-5 918
Biblioteksverksamhet	355	-4 944	-4 589	-4 671	83	-5 160
Idrotts o fritidsanlägg.	1 408	-3 461	-2 053	-2 088	36	-2 164
Musik- och dansskola	955	-5 806	-4 851	-4 785	-66	-4 716
Fritidsgårdar	580	-2 377	-1 797	-1 757	-40	-1 725
Fritidsavdelning	34	-2 247	-2 213	-2 402	189	-1 021
Summa kultur och fritid	3 453	-25 051	-21 598	-22 034	436	-20 703
Adm Skolsektionen	123	-12 792	-12 669	-12 323	-346	-10 522
Barnomsorg kost fastighet	2 960	-1 384	1 576	1 503	73	1 676
Förskola, skolbarnomsorg	22 594	-105 569	-82 975	-79 573	-3 403	-76 685
Övrig skolbarnomsorg fast	2 932	-4 633	-1 701	-1 575	-126	-1 103
Grundskola, sarskola	23 577	-147 932	-124 355	-125 291	936	-121 651
Grundskola fast.kostn	21 477	-13 890	7 587	8 228	-641	8 120
Gymnasieskola, gymn.sär	1 118	-49 619	-48 501	-53 839	5 338	-49 683
Summa utbildning, barnoms.	74 782	-335 820	-261 038	-262 870	1 832	-249 848
Vuxenutbildning	1 820	-9 317	-7 496	-7 376	-120	-6 172
Summa vuxenutb. o övr. Utb.	1 820	-9 317	-7 496	-7 376	-120	-6 172

Driftsredovisning 2019 (tkr) (fortsatt)						
Inklusive interna poster	Utfall 2019			Årsbudget	Budget-	Utfall
Verksamhet	Intäkter	Kostnader	Netto	2019	avvikelse	2018 netto
Adm hemtjänst/säbo	68	-17 917	-17 849	-17 181	-668	-14 447
Hemtjänst	8 772	-35 247	-26 475	-27 218	743	-24 973
Kommunal hälso- och sjukvård	380	-14 894	-14 514	-13 081	-1 433	-12 124
Dagverksamhet	199	-5 972	-5 773	-4 997	-776	-5 036
LSS	2 030	-23 023	-20 993	-21 619	626	-23 597
Boende LSS	1 165	-24 142	-22 977	-22 696	-281	-21 650
Särskilda boendeformer	10 860	-84 396	-73 537	-70 701	-2 836	-71 874
Trygghetslarm	494	-418	76	-101	178	-34
Vård, behandl, service	16 021	-13 944	2 077	3 898	-1 821	2 777
Bostadsanpassning	0	-779	-779	-890	111	-821
Färdtjänst, omsorgsresor	68	-1 712	-1 644	-1 681	37	-1 614
Summa vård omsorg	40 056	-222 443	-182 387	-176 268	-6 120	-173 394
Adm IFO	2 708	-17 096	-14 387	-15 035	648	-14 381
MSB vård vuxna	192	-3 956	-3 764	-2 791	-973	-4 643
Vård för barn och unga	368	-12 781	-12 412	-11 615	-797	-10 853
Rådgivning	0	-300	-300	-271	-30	-240
Ekonomiskt bistånd	1 646	-6 509	-4 862	-4 862	0	-5 129
Familjerådgivning	0	-770	-770	-561	-209	-567
Övrigt föreningsstöd	0	-81	-81	-80	-1	-81
Summa individ och familjeoms.	4 915	-41 492	-36 577	-35 215	-1 362	-35 893
Flyktningmottagning	8 443	-8 810	-367	-278	-90	-2 323
Arbetsmarknadsåtgärder	6 479	-10 739	-4 260	-4 260	0	-3 417
Summa särskilt riktade ins.	14 921	-19 549	-4 628	-4 538	-90	-5 739
Arbetsområden o lokaler	2 940	-6 640	-3 700	-2 543	-1 157	-2 132
Varuförsörjning	81	-162	-81	-55	-27	-55
Bostadsverksamhet	3 634	-971	2 663	1 787	876	2 900
Summa näringliv och bostäder	6 655	-7 774	-1 119	-810	-308	713
DalaTrafik,kompl. trafik	0	-517	-517	-517	0	-665
Summa kommunikationer	0	-517	-517	-517	0	-665
Gagnef Teknik förvaltn	0	0	0	12	-12	0
Fjärrvärmeförsörjning	5 516	-3 704	1 812	1 616	196	1 631
Summa energi vatten avfall	5 516	-3 704	1 812	1 627	184	1 631
Fastighetsservice	13 301	-20 824	-7 524	-7 826	303	-8 294
Gemensamma lokaler	2 833	-1 844	989	882	107	1 245
Stabsverksamhet	4 308	-60 007	-55 699	-59 121	3 422	-56 699
Facklig verksamhet	0	-770	-770	-712	-58	-550
Summa gemensamma verksamh	20 442	-83 445	-63 003	-66 777	3 774	-64 298
Summa till driftsredovisningen	177 565	-789 113	-611 547	-609 287	-2 261	-587 419
Finansförvaltning	643 968	-12 725	631 243	621 794	9 450	605 070
Summa totalt	821 534	-801 838	19 696	12 507	7 189	17 652

Investeringsredovisning

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall 2019	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2020	Justerad budget	Justerad avvikelse
Kommunstyrelsen - Kommunledning	- 1 000	- 941	59	-	- 1 000	59
Kommunstyrelsen - Teknisk verksamhet	- 85 908	- 30 292	55 616	- 54 503	- 31 405	1 113
Barn- och utbildningsnämnden	- 4 125	- 3 633	492	- 140	- 3 985	352
Socialnämnden	- 2 650	- 881	1 769	- 1 960	- 690	- 191
Kultur- och fritidsnämnden	- 225	- 244	- 19	-	- 225	- 19
Summa hela kommunen	- 93 908	- 35 991	57 917	- 56 603	- 37 305	1 314

Kommunledningen har investerat i inventarier i form av kontorsmöbler. Kommunikationsavdelningen har främst investerat i infrastrukturåtgärder såsom fiberanslutning av fastigheter/-verksamheter samt servrar, accesspunkter, nätinstallationer och licenser kopplat till dessa. Investering har även gjorts i uppgraderat ridåsystem i Lindberghallen.

Ett nytt kommunförråd har färdigställts och verksamheten har flyttat in. Nya utemiljöer till förskolorna i Djurås samt färdigställande av utemiljö och anpassning av modulförskolan i Djurås. Musikskolan i Djurås har fått nytt tak samt renovering har utförts av avdelningsköken på Tjärnsjögården.

I samband med att tomter har sålts i Djurås så har södra Industrivägen byggts ut. En ny gångväg i Mockfjärd som förbinder Högsvevägen och handelsområdet vid den nya ICA-butiken samt en ny sandficka vid panncentralen i Djurås har byggts. Reinvesteringar har gjorts i belysningsanläggningar belägna i Björbo, Dala Floda och Bäsna

Den *tekniska verksamheten under kommunstyrelsen* visar ett överskott för investeringsverksamheten med 55,6 mnkr. 54,5 mnkr av dessa föreslås att ombudgeteras till nästkommande år. Övervägande delen av dessa investeringsmedel avser två påbörjade projekt, ny förskola i Dala-Floda som ännu ej är upphandlad samt en ombyggnad av Djurmo skola som beräknas färdigställas under 2021. Medel för fordon önskas även ombudgeteras för att klara behovet av inköp av traktor, sandskopa och en bil/pickup under 2020.

Gata och mark har flera projekt som föreslås ombudgeteras. Projektet gata- & markinvesteringar föreslås ombudgeteras då det finns ett stort behov av förnyelse av vägbelysning. Planen är att påbörja konvertering till LED under 2020. Gällande bryggor så ses det över löpande och det finns ett behov under 2020.

Projektet åtgärder vid Björbo cement önskas ombudgeteras för att kommunen har inväntat beslut från MSB om beviljande av stadsbidrag. Beslutet kom under december

månad och var en förutsättning för att kunna göra åtgärderna.

För infrastrukturen vid Himmilsslätta så behöver det skapas väganslutning när exploatör finns. Projektet utomhusmiljö & lekredskap, här inväntas en pågående utredning som ännu ej är klar innan arbetet kan påbörjas.

Gällande markinköp för exploatering så finns det ett politiskt beslut att bedriva en aktiv markpolitik och då behöver det finnas beredskap i form av investeringsmedel för att kunna köpa mark när tillfälle ges.

Barn- och utbildningsnämnden har gjort Investeringar i datorer för elever i åk 6 och 7. Inventarier och möbler för klassrum, grupprum och personalrum. Tre förskole-avdelningar har öppnats i Djurås i januari och en i Mockfjärd i februari. Dessa har inretts med nya möbler. Kopieringsmaskiner har bytts ut i Djurås, Kyrkbyn och Mockfjärd. Renovering av kylrum i Mockfjärd. Ny serveringsdisk i Kyrkbyn

Socialnämnden har investerat i inventarier och licenser/digital utveckling. En del av de investeringar som beräknades att göras under 2019 gällande teknik och digitalisering har blivit något fördröjd. För trygghetslarmen på särskilda boende finns ett nytt avtal tillsammans med fler kommuner i Dalarna och där en plan ska tas fram på hur utrustningen ska ske. Under 2019 uppstod inga kostnader så därför förskjuts investeringen till 2020. Kostnaderna för hemtjänstens lokaler kom till största delen 2019 men investeringsbudgeten ligger på 2020.

Verksamhetssystemet Procapitas omställning till Life Care har inom vissa områden fått förskjutas något. Om allt går som planerat ska det vara klart under 2020. När det gäller nätutvecklingen på särskilt boende hanns inte frågan med under 2019 men har planerats in under 2020.

Kultur- och fritidsnämnden har under år 2019 har en satsning på gestaltning gjorts i de publika delarna av IFOs lokaler i kommunhuset. Konstverk har köpts in och en konstkonsult har haft uppdraget att genomföra gestaltningen.

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall 2019	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2020	Justerad budget	Justerad avvikelse
Kommunstyrelsen - kommunledning						
Licenser 5 år	- 1 000	- 550	450	-	- 1 000	450
Inventarier	-	- 391	- 391	-	-	- 391
Summa kommunledningen	- 1 000	- 941	59	-	- 1 000	59
Kommunstyrelsen – teknisk verksamhet						
Bryggor	- 200	-	200	- 200	-	-
Projektering Förskola Dala-Floda	-	-	-	-	-	-
Ny förskola Dala-Floda	- 18 000	- 115	17 886	- 17 886	- 115	-
Djurmo skola ombygg	- 25 000	- 99	24 901	- 24 901	- 99	0
Energieffektivisering	- 1 640	- 1 657	- 17	-	- 1 640	- 17
Ombyggnationer	- 3 300	- 4 576	- 1 276	-	- 3 300	- 1 276
Ombyggnad ventilation	- 500	- 7	493	-	- 500	493
Centralstyrning värme och ventilationer	- 500	-	500	-	- 500	500
Myndighetskrav	- 620	- 164	456	-	- 620	456
Larmsystem	- 700	- 99	601	-	- 700	601
Passagesystem	- 380	- 153	227	-	- 380	227
Pedagogiska utemiljöer	- 2 000	- 1 173	827	-	- 2 000	827
Moduler inköp & anpassning	- 3 353	- 5 632	- 2 279	-	- 3 353	- 2 279
Bostäder flyktingar	- 400	- 289	111	-	- 400	111
Ombygg nytt kommunförråd	- 11 353	- 12 602	- 1 249	-	- 11 353	- 1 249
Ombygg Älvudden sociala	-	- 793	- 793	-	-	- 793
Åtgärder Älvudden	- 234	6	240	-	- 234	240
Nybyggnad/Upprustning belysning	-	- 853	- 853	-	-	- 853
Gata- & markinvesteringar	- 3 100	- 388	2 712	- 1 868	- 1 232	844
Väg Mockfjärdsskolan	-	- 4	- 4	-	-	- 4
Åtgärder vid Björbo cement	- 3 056	- 31	3 025	- 3 025	- 31	0
Industrivägen resecentrum	- 1 000	- 378	622	-	- 1 000	622
Infrastruktur Djurmo	- 2 946	- 1	2 945	-	- 2 946	2 945
Infrastruktur Himmlsslätta	- 2 000	- 31	1 969	- 1 969	- 31	-
GC väg Björbo	-	- 5	- 5	-	-	- 5
Gångväg Mockfjärd	-	- 209	- 209	-	-	- 209
Markinköp för exploatering	- 2 454	-	2 454	- 2 454	-	-
Detaljplan äldreboende Mockfjärd	-	- 32	- 32	-	-	- 32
Inventarier	-	- 190	- 190	-	-	- 190
Fordon	- 1 872	- 622	1 250	- 1 200	- 672	50
Maskiner Lokalvård	- 300	- 196	104	-	- 300	104
Utomhusmiljö & lekredskap	- 1 000	-	1 000	- 1 000	-	-
Kommunstyrelsen - teknisk verksamhet	- 85 908	- 30 292	55 616	- 54 503	- 31 405	1 113
Summa kommunstyrelsen	- 86 908	- 31 233	55 675	- 54 503	- 32 405	1 172

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall 2019	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2020	Justerad budget	Justerad avvikelse
Barn- och utbildningsnämnden						
Inventarier	- 3 625	- 3 633	- 8	140	- 3 485	- 148
IT Förskolan	- 500	-	500	-	- 500	500
Summa	- 4 125	- 3 633	492	- 140	- 3 985	352

Socialnämnden						
Larmsystem	- 1 000	-	1 000	1 000	-	-
Licenser	-	- 31	- 31	-	-	- 31
Teknik och digitalisering	- 900	- 140	760	710	- 190	50
Nätverk sociala	- 250	-	250	250	-	-
Inventarier	- 500	- 709	- 209	-	- 500	- 209
Summa	- 2 650	- 881	1 769	- 1 960	- 690	- 191

Kultur- och fritidsnämnden						
Konst	- 150	- 94	56	-	- 150	56
Licenser	-	- 100	- 100	-	-	- 100
Inventarier	- 75	- 51	25	-	- 75	25
Summa	- 225	- 244	- 19	-	- 225	- 19

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen flerårsöversikt

	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd	10 304	10 271	10 241	10 175	10 079
Kommunens skattesats %	22,5	22,5	23,0	22,7	22,7
Verksamhetens intäkter mnkr	-88,0	-91,1	-130,7	-137,1	-99,0
Verksamhetens kostnader mnkr	703,6	686,8	712,6	687,1	626,8
Årets resultat mnkr	19,7	17,7	18,6	14,3	10,9
Soliditet %	30,1	28,2	27,3	26,2	25,8
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser %	3,9	1,7	-0,6	-3,7	-7,8
Investeringar (netto) mnkr	36,0	26,7	58,7	68,7	31,3
Långfristiga låneskulder mnkr	504,3	516,0	500,0	485,8	457,0
Antal anställda	841	822	809	809	782

Den kommunala koncernen

Kommunkoncern - sammanställd redovisning

Kommunerna är enligt Kommunala redovisningslagen skyldiga att upprätta en sammanställd redovisning och gemensam förvaltningsberättelse då en betydande del av den kommunala verksamheten bedrivs i andra juridiska personer än den kommunala förvaltningen. Syftet med en sammanställd redovisning är att ge en helhetssyn på kommunens verksamhet och ekonomi och att åstadkomma en neutral redovisning som möjliggör jämförbarhet mellan kommunerna.

Gagnefs kommun har två helägda dotterbolag, Gagnefsbostäder AB och Gagnefs Teknik AB, samt en ägarandel om 25 procent i Dala Vatten och Avfall AB.

Den sammanställda redovisningen för kommunkoncernen omfattar Gagnefs kommun och

bolag där ägarandelen, direkt eller indirekt, uppgår till minst 20 procent. Koncernföretag vars verksamhet är av obetydlig omfattning eller verksamhet som bedrivs inom ramen för kommunalförbunden (Räddningstjänst Dala Mitt, Dala Energi AB och Visit Södra Dalarna) har undantagits.

Under året har ingen förändring skett i kommunkoncernens sammansättning.

Sammanställd redovisning för kommunkoncernen presenteras tillsammans med kommunens redovisning av resultat- och balansräkning, noter samt kassaflödesanalys.

Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på ägarandelar i dotterbolag elimineras mot bolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av bolagens resultat- och balansräkningar tas med i redovisningen.

I kommunens sammanställda redovisnings egna kapital ingår, förutom kommunens, endast den del av bolagens egna kapital som tjänats in efter förvärvandet. Obeskattade reserver har redovisats som eget kapital

efter avdrag för latent skatt. Eftersom redovisningen endast ska visa förhållandet gentemot externa parter har interna mellanhavanden eliminerats.

Väsentlighetsprincipen har tillämpats. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till väsentligt belopp.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 8:2 angående sammanställd redovisning ska särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet lämnas om koncernföretagen.

Koncerninterna förhållanden

Upplysningarna enligt RKR 8:2 ska ge en samlad bild av de ekonomiska engagemangen i koncernföretagen.

Upplysningarna ska innehålla uppgifter om ägartillskott, koncernbidrag, utdelningar, köp och försäljning samt fordringar, skulder och andra förpliktelser mellan enheterna i den kommunala koncernen.

Inom koncernen sker interna försäljningar mellan kommunen och bolagen av skilda slag som fjärrvärme, fastighetsskötsel, hyror av lokaler och bostäder samt

vatten och renhållning m.m. Enligt antagen finanspolicy agerar Gagnefs kommun koncernbank där de helägda dotterbolagen lånar vid behov till finansiering av investeringar. Bolagen betalar till kommunen en ränta motsvarande kommunens medelränta plus en låneavgift fastställd av Kommunfullmäktige.

Interna transaktioner mellan kommunen och koncernbolagen har eliminerats i den sammanställda redovisningen.

Koncerninterna förhållanden 2019		Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
Enhet	Ägd andel	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen		0		0	0		0
Gagnefsbostäder AB	100%		0	0	0	0	
Gagnefs Teknik AB	100%		0	0	0	0	
Dala Vatten & Avfall AB	25%		0	0	0	0	

Koncerninterna förhållanden 2019		Försäljning		Lån		Räntor och låneavgifter	
Enhet	Ägd andel	Intäkt	Kostnad	Givna	Mottagna	Intäkt	Kostnad
Kommunen		6 717	4 821	309 696	0	3 256	0
Gagnefsbostäder AB	100%	3 004	8 047	0	189 000	0	2 029
Gagnefs Teknik AB	100%	3 561	414	900	120 696	0	1 227
Dala Vatten & Avfall AB	25%	0	0	0	900	0	0

Koncernens resultat

Kommunkoncern resultat		tkr	Resultat	Resultat	Resultat
	Ägd andel		2019	2018	2017
Rresultat efter finansiella poster					
Kommunen			19 696	17 651	18 635
Gagnefsbostäder AB	100%		1 674	-748	1 962
Gagnefs Teknik AB	100%		2 044	6 165	2 214
Dala Vatten & Avfall AB	25%		0	2	-127
Summa			23 414	23 070	22 684
Skattekostnader			-13	-29	-37
Uppskjuten skatt			-135	-1 350	-451
Årets resultat koncernen			23 266	21 691	22 196

Koncernredovisningen visar på ett resultat på 23,3 mnkr, vilket innebär att det egna kapitalet ökar till 291,7 mnkr och att koncernsoliditeten fortsätter öka till 31,0 %.

Kommunkoncern soliditet		%	Soliditet	Soliditet	Soliditet
			2019	2018	2017
Kommunkoncern soliditet			31,0	28,9	28,0

Koncernens investeringar

Kommunkoncern investeringar		tkr	Investering	Investering	Investering
	Ägd andel		2019	2018	2017
Kommunen			35 991	26 748	58 720
Gagnefsbostäder AB	100%		1 368	23 104	4 389
Gagnefs Teknik AB	100%		14 000	23 000	16 000
Dala Vatten & Avfall AB	25%		22 500	31 250	36 500
Summa kommunkoncern investeringar			73 859	104 102	115 609

Gagnefsbostäder har under året slutfört arbetet med att kunna erbjuda alla boende i bolagets bostäder fiberuppkoppling.

Gagnefs Teknik AB har för att kvaliteten på vattnet och avfallshanteringen ska upprätthållas och för att utökade legala och miljömässiga krav ska uppfyllas behövt

genomföra omfattande re-investeringar och investeringar.

Under året har större investeringar i infrastruktur som ledningsnät och produktionsanläggningar genomförts i Gagnefs kommun.

Kort presentation av koncernföretagen

Gagnefsbostäder AB har till föremål för sin verksamhet att förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, lokaler och därtill hörande kollektiva angelägenheter samt därmed förenlig verksamhet inom Gagnefs kommun.

Gagnef Teknik AB har som uppgift att äga, förvalta och utveckla de allmänna VA-anläggningarna samt i samverkan med kommunen utveckla avfallshanteringen. Bolaget är huvudman för den allmänna VA-anläggningen och har därutöver också ansvaret för driften av avfallshanteringen inom Gagnef kommun.

Samordningsföretaget **Dala Vatten och Avfall AB** ansvarar för driften och administrerar verksamheterna vatten, avlopp och avfallshantering. Dala Vatten och Avfall AB ansvarar även för administrationen av Gagnef Teknik AB. Dala Vatten och Avfall AB säkerställer friskt vatten, miljöriktig avfalls- och avloppshantering för de som lever i, verkar och besöker vår kommun.

Nedan presenterar vi korta årsrapporter för kommunens dotterbolag.

Gagnefsbostäder AB

Uppgifter och organisation

Gagnefsbostäder AB:s uppgift är att förvalta bostäder och främja bostadsförsörjningen inom kommunen.

Gagnefsbostäder har ingen egen personal utan

förvaltningen köps från Gagnefs kommun. Bolaget bildades 1995 och ägs till 100 % av Gagnefs kommun.

Ekonomisk översikt

Resultaträkning (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	27 812	28 090	278	27 100
Verksamhetens kostnader	-20 554	-20 086	468	-21 543
Kapitalkostnader	-7 253	-6 330	923	-6 305
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	5	1 674	1 669	-748

2019 har varit ett år där de stora investeringarna från 2018 slutförts. Under året har satsning på underhåll och standardförbättringar i Gagnefsbostäders fastigheter fortsatt.

Gagnefsbostäders målsättning är att ta ansvar för sin verksamhet och bidra till en hållbar samhällsutveckling. Det praktiska arbetet sker i nära samarbete med Gagnefs kommun som bland annat innebär att bolaget har miljömärkt el, fjärrvärme, pellets och värmepumpar som huvudsakliga värmekällor.

Den solcellsanläggning som installerades i anslutning till de nybyggda husen i Djurås 2018 levererar el i den utsträckning som planerades och ger ett välkommet tillskott i form av förnybar el.

Efterfrågan på lägenheter har varit hög, vakansgraden har under året pendlat mellan 1 och 2 %, vilket är likvärdigt med förgående år.

Nyckeltal och verksamhetsmått	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning (tkr)	27 414	25 859	25 495	25 421
Årets resultat (före bokslutsdispositioner)	1 674	-748	1 962	1 031
Balansomslutning (tkr)	223 819	228 852	214 556	210 208
Soliditet	13,2%	12,2%	13,4%	10,8%
Avkastning på totalt kapital (%)	1,7%	0,6%	2,3%	2,3%
Avkastning på eget kapital (%)	5,7%	neg	6,8%	4,5%
Genomsnittlig låneränta	1,1%	1,1%	1,7%	2,1%
Antal lägenheter	408	408	395	395
Investeringar i fastigheter	1 368	23 104	4 389	978

Viktiga händelser

Under året har bolaget bytt VD. Lars-Olof Nordqvist har under året lämnat sitt uppdrag och som ny VD har Petter Börjesson kommit tillbaka efter några års frånvaro.

Under året har installationen av bredband till samtliga lägenheter blivit helt klart. Bredbandet fungerar bra och uppskattas av hyresgästerna.

Den hyresgästenkät som genomförts under 2019 visar att bolaget är en uppskattad hyresvärd.

Större underhållsinsatser har genomförts under året med större lägenhetsrenovering, badrum, kök, tvättstuga och panelbyte i Dala Floda inför målningarbete 2020.

Fortsatt har bolaget haft av några vattenskador som krävt upprustning efter skadorna av de lägenheter som drabbats. Totalt har 6,5 Mkr lagts på underhåll, reparationer och skadekostnader.

Investeringar

Gagnefsbostäder arbetar aktivt för att förebygga och att minska antalet vattenskador. Att målet ännu ej är nått visar årets skador och arbetet fortsätter målmedvetet.

Uthyrningsläget har varit fortsatt mycket gott, även om ett antal lägenheter varit tomma en tid för att åtgärda vattenskador.

Framtiden

Överenskommelse har träffats med hyresgästföreningen om hyreshöjning från 1 januari 2020 med 1,95 %

Gagnefs Teknik AB

Uppgifter och organisation

Gagnefs Teknik AB är ett helägt dotterbolag till kommunen. Bolaget är huvudman för den allmänna VA-anläggningen och har därutöver också ansvaret för driften av avfallshanteringen inom kommunen. Gagnefs Teknik AB har som uppgift att äga, förvalta och utveckla

de allmänna VA-anläggningarna samt i samverkan med kommunen utveckla avfallshanteringen. Bolaget drift och administration förestås av Dala Vatten och Avfall AB, ett av Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner gemensamt ägt samordningsföretag.

Ekonomisk översikt	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Resultaträkning (tkr)				
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	40 940	40 161	779	40 857
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	-34 073	-32 398	-1 675	-29 289
Kapitalkostnader	-6 155	-5 720	-435	-5 403
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	712	2 043	-1 331	6 165
Resultat per verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Intäkter VA	29 820	29 018	802	29 262
Kostnader VA	-28 619	-26 662	-1 957	-24 250
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	1 201	2 356	-1 155	5 012
Intäkter Avfall	11 120	11 143	-23	11 596
Kostnader Avfall	-11 609	-11 455	-154	-10 444
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	-489	-312	-177	1 152

Gagnefs Teknik AB har en stabil ekonomi och god likviditet. Utfallet 2 043 tkr mot budget 712 tkr ger en avvikelse på 1 331 tkr. Avvikelsen beror till största del på

lägre intäkter inom VA-verksamheten och lägre produktionskostnader inom VA-verksamheten.

Nyckeltal och verksamhetsmätt	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning (tkr)	40 021	40 520	39 355	39 456	39 258	36 455
Resultat efter finansiella poster	2 044	6 165	2 213	3 999	4 699	2 179
Balansomslutning (tkr)	163 949	151 564	136 578	121 322	107 407	93 596
Soliditet	14	14	12	12	11	10
Långfristiga skulder	120 696	110 696	100 696	88 196	83 196	78 196
Genomsnittlig låneränta (%)	1,0	1,1	1,7	2,1	2,5	3,2
Skuldsättningsgrad (%)	609	604	717	709	804	908

Investeringar

Under 2019 har VA-verksamheten investerat ca 14 mkr. Det projekt som har tagit de största resurserna i anspråk är utbyggnaden av allmänt VA till Himmelslätta samt förnyelse av befintligt ledningsnät och pumpstationer.

Under 2019 har inga större investeringar gjorts inom avfalls-verksamheten.

Framtiden

Under året fortsatte arbetet med ledningsförnyelse och planering för ytterligare ledningsförnyelse.

Ledningsnätet är i vissa områden av dålig kvalitet och

både större och mindre läckor har förekommit under året.

Dala vatten och avfall

Uppgifter och organisation

Dala Vatten och Avfall AB är ett samordningsföretag som sköter driften och administrerar verksamheterna vatten, avlopp samt avfallshantering i Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner via respektive

kommuns driftbolag. Ägandet i bolaget fördelas lika mellan Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner. Bolaget startade sin verksamhet 2007.

Ekonomisk översikt

Resultaträkning (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	71 577	67 802	3 775	67 302
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	-70 637	-66 885	-3 752	-66 402
Kapitalkostnader	-940	-915	25	-900
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	0	2	-2	-0

Bolaget har en stabil ekonomi. Kostnaderna avviker med 3 752 tkr mot budget vilket till största del beror på lägre personalkostnader 2 700 tkr, fordonskostnader 900 tkr, kommunikationskostnader 500 tkr och IT-kostnader 200 tkr samt större lokalkostnader 200 tkr. Bolaget vidarefakturerade merparten av sina kostnader till driftbolagen i Gagnef, Leksand, Rättvik och Vansbro.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal och verksamhetsmått	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning (tkr)	63 720	58 371	64 784	61 624	57 102	54 312
Resultat efter finansiella poster	1	7	-507	-52	-195	985
Balansomslutning	40 117	41 134	42 130	43 767	40 351	39 972
Långfristiga skulder	31 425	32 025	32 575	33 275	29 700	29 700
Soliditet	1,2	0,8	1,5	2,6	3,3	3,8

Viktiga händelser

2019 har för Dala Vatten och Avfall AB präglats av en hög intensitet där vi haft ett 60-tal projekt igång i de fyra kommuner vi är verksamma i. Totalt har ca. 90 mkr investerats i de fyra kommunerna varav ca 28 mkr har varit re-investering i ledningsnät och pumpstationer.

Förutom dessa projekt pågår verksamheten enligt plan och det innebär att organisationen nyttjas till sin fulla kapacitet.

Personalomsättningen (exkl. pensionsavgångar) är fortsatt låg inom Dala Vatten och Avfall AB. Vi har också under 2019 en något lägre sjukfrånvaro jämfört med 2018 och det är glädjande.

Ett flertal utbildningar har genomförts för att utveckla personalen och företaget.

Framtiden

Under 2020 kommer vår investeringstakt ytterligare att öka, vi planerar att investera ca 170 mkr i våra fyra kommuner, varav ca 30 mkr i reinvesteringar i existerande ledningsnät.

Främst ligger de stora investeringarna i den fortsatta utvecklingen av Leksands kommuns norra delar men även två stora renoveringar av reningsverken i Björbo (ca 15 mkr) och Vansbro (ca 20 mkr) är enskilda poster som bör nämnas.

I tillägg till detta ökar de legala och miljömässiga kraven på våra verksamheter kontinuerligt vilket kommer att ge oss ytterligare utmaningar i framtiden.

Dessa investeringar, tillhörande avskrivningar och ökade krav kommer sannolikt tyvärr att pressa taxorna uppåt under den närmaste framtiden.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Handikappolitiska mål

Kommunfullmäktige antog 2013-12-09 ett nytt handikappolitiskt program. Syftet med det handikappolitiska programmet är att:

- ange inriktning för det handikappolitiska arbetet i Gagnefs kommun och beakta frågor som berör människor med funktionsnedsättning i det kommunala planeringsarbetet.
- uppmärksamma och åtgärda brister i miljön och inom olika samhällsområden, exempelvis brister i information, kommunikation och fysisk tillgänglighet, som hindrar människor med funktionsnedsättning att delta på lika villkor.

Inriktningsmål 1 - Bemötande

Anställda och förtroendevalda ska ha kunskap och vara medvetna om situationen för personer med funktionsnedsättning. I det ingår:

- Medvetandegörande om situationen för personer med funktionsnedsättning
- Respekt för privatlivet
- Arbete och sysselsättning

Inriktningsmål 2 - Kommunikativ tillgänglighet

Den kommunikativa tillgängligheten utökas så att informationen om kommunens tjänster, service och verksamhet är tillgänglig för alla som vill delta. I det ingår artiklar avseende:

- Tillgänglighet
- Yttrandefrihet och åsikt frihet samt tillgång till information
- Deltagande i det politiska och offentliga livet

Inriktningsmål 3 - Fysisk tillgänglighet

Den fysiska tillgängligheten utökas varje år så att alla som vill delta har tillgång till kommunens tjänster, service och verksamheter. I det ingår artiklar kring:

- Tillgänglighet
- Rätt att leva självständigt och att delta i samhället
- Deltagande i det politiska och offentliga livet
- Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott

Måluppfyllelse socialförvaltningen

Inriktningsmål 1

- Socialförvaltningen har kunnat erbjuda fler personer med funktionsnedsättning stöd att delta i arbetslivet genom sysselsättning och praktik. Arbete och utveckling som är kommunens dagliga

verksamhet och arbetsmarknadsenhet arbetar för att utifrån ett individperspektiv hitta de bästa lösningarna för att ge deltagarna en bra sysselsättning/arbete.

Inriktningsmål 2

- Personalen inom LSS-verksamheten arbetar aktivt med att öka delaktigheten och brukarinflytandet. Syftet är att stärka brukarnas möjlighet till att själv kunna påverka sin vardag. Genomförandeplanen är ett viktigt verktyg i det arbetet och man har under året arbetat för att öka kvaliteten på den, med fokus på att vara lyhörd och uppmärksam på hur brukaren vill ha sina insatser utförda.
- Arbetet med barn och unga i LSS-verksamheten utvecklar kommunikationen och tillgången till information via läsplattor.

Inriktningsmål 3

- Personalen i LSS-verksamheten möjliggör för boende/deltagare att delta i de aktiviteter gällande kultur, idrott, fritidsverksamhet som anordnas i kommunen för dem.
- Personalen på våra äldreboende möjliggör att de boende får ta del av de aktiviteter som anordnas i anslutning till boendet.

Måluppfyllelse barn- och utbildningsförvaltningen

Inom förskola och skola är barn och elevers behov av särskilt stöd och anpassningar reglerat i lagtext. (skollag, lgr 11 och Lpfö 98). Det innebär att verksamheterna alltid utreder barnens/ elevernas behov och gör anpassningar utifrån dessa. Det gäller både fysiska anpassningar av miljön som pedagogiska anpassningar för att tillgodogöra sig undervisningen.

Måluppfyllelse tekniska förvaltningen

Inriktningsmål 1

- En stor andel av personalen inom tekniska förvaltningen har en daglig kontakt med allmänheten. Stor vikt läggs på ett respektfullt bemötande där våra kunder oavsett förutsättningar ska känna sig väl bemötta.
- Tekniska förvaltningen har kunnat erbjuda ett antal personer med nedsatt arbetsförmåga sysselsättning.

Inriktningsmål 2

- Tekniska förvaltningen finns tillgänglig via hemsida, telefon och besök på plats. Måluppfyllelse kultur- och fritidsförvaltningen

Måluppfyllelse kultur- och fritidsförvaltningen Inriktningsmål 1

- Biblioteket har en biblioteksassistent med särskilt ansvar för tillgänglighetsfrågor. Denna deltar i fortbildning och vidareförmedlar till övrig personal.

Inriktningsmål 2

- Biblioteket erbjuder litteratur och information i form av anpassade medier. Exempel på det är ljudböcker, talböcker, punktskrift samt att man utbildar lärare, föräldrar och elever i hur man använder tekniska hjälpmedel för funktionsnedsatta för att de ska få möjlighet att ta del av litteratur och information i anpassad form.

Inriktningsmål 3

- Vid egna arrangemang används tillgängliga lokaler med hörslinga.

Kommunövergripande Inriktningsmål 3

- Fritidskontoret, kulturavdelningen och LSS samarbetar med kommunens kulturliv och föreningar för att kunna erbjuda personer med funktionsnedsättningar ett utbud av kultur och fritid. Olika föreningar har under året visat upp sin verksamhet och erbjudit personer med funktionsnedsättningar att prova på olika aktiviteter.
- Tekniska förvaltningen har ansvarat för genomförandet av de fysiska åtgärder som framkommit i övriga verksamheter inom kommunen.

Folkhälsoplanen

Folkhälsoarbete handlar om ett sektorsövergripande gemensamt förhållningssätt, där kommunens aktörer bidrar till allmänhetens trivsel och välmående.

Kommunen har en folkhälsoplanerare som representant i såväl regionens-, landstingets- och länsstyrelsens nätverk gällande folkhälsans olika målområden. Nätverken har till uppgift att förmedla kunskap, samverkan och befolkningens status kring aktuella målområden.

I Gagnef har vi arbetat med:

Delaktighet och inflytande – exempel: elevrådsutbildning, matråd på skolorna, likabehandlingsplan, grannsamverkan, kultur i skolan, delaktighetsverkstan.

Trygga uppväxtvillkor – exempel: Regelbunden utvärdering med deltagare på föräldrautbildning, Deltagande i pilotstudie avseende metod för att identifiera riskfaktorer kopplade till att barn far illa, ABC-utbildning för föräldrar till barn 3-12 år.

Ökad fysisk aktivitet – exempel: hälsovecka, fritidsavdelningen arbetar kontinuerligt med att underlätta för idrottsföreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet.

Matvanor – exempel: skolornas matråd, tillsatt arbetsgrupp på Familjens hus med fokus på att förebygga övervikt och fetma hos barn.

ANDT – exempel: Tobaksgruppens kontinuerliga arbete på skolorna.

Energi- och klimatplan

Gagnefs kommun har en energi och klimatplan som sträcker sig över perioden 2013 - 2020. Verksamheterna har under åren arbetat i enlighet med planen.

Det övergripande målet är att

Den kommunala organisationen och dess bolag ska vara föregångare i arbetet för uthålliga energi- och transportsystem och verka för att minst följa nationella och regionala mål.

Detta är ett mål vi närmar oss genom en rad åtgärder enligt planen.

- Gagnefs kommun etablerar ett system för att kunna ta fram statistik för sin energianvändning per fastighet.
- Gagnefs kommun arbetar på att uppnå ett uthålligt energi- och transportsystem. Vid nyförvärv eftersträvas alltid miljömässigt bästa alternativen.
- Vid planering och byggande eftersträvas förtätning av redan etablerade område för att främja uthålliga energi- och transportsystem.
- Gagnefs kommun verkar för att den genomsnittliga användningen av fossila bränslen ska minska genom att föregå med gott exempel.
- Den genomsnittliga energianvändningen i byggnader minskar med långsiktigt energieffektiviserande åtgärder.
- Med små steg närmar vi oss målet att alla anställda i kommunen ska ha grundläggande kunskaper i energi- och klimatfrågor.
- Vi har en god beredskap för effekter av klimatförändringar.
- Vid upphandlingar kan vi ytterligare stärka rutinerna att ha ett kriterium som tar hänsyn till klimat och miljö.

Finansiella mål

Finansiella delmål för 2019

- Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % i enlighet med det långsiktiga finansiella målet.
- Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.
- Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.

Enligt Verksamhet och budget 2019-2021

Långsiktiga finansiella mål

- Kommunen ska varje år uppnå ett överskott på 2 % räknat som andel av "summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning" inklusive eventuell balanskravsutjämning.
- Kommunen ska uppnå positivt eget kapital inklusive pensionsförpliktelser senast 2024.
- Kommunkoncernens låneskuld per invånare får inte överstiga 60 tkr under perioden fram till 2024 och ska vara under 45 tkr per invånare år 2024.
- Kommunkoncernens soliditet exklusive pensionsförpliktelser får inte understiga 20 % under perioden fram till 2024 och ska vara över 27 % år 2024.

Enligt Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* fastställt långsiktiga finansiella mål för Gagnefs kommun. För 2019 har dessa mål preciserats i *Finansiella delmål för 2019*.

Finansiella mål	Mål	Utfall 2019	Mål uppfyllt	Utfall 2018
Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % av skatte- och utjämnings-intäkter	>2,0	3,11%	Ja	2,89%
Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.	<60	49,7	Ja	51,0
Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.	>20%	31,3%	Ja	28,9%

Kommunens samtliga delmål uppnås 2019. Kommunens överskott blev 3,11 % av skatte- och utjämningsintäkterna. Även kommunkoncernens låneskuld samt soliditet uppfyller målen.

Koncernens låneskuld minskar jämfört med 2018 och uppgår nu till 49,7 tkr/invånare. Det beror dels på att befolkningen har ökat vilket innebär att fler delar på

skulden men också på att investeringstakten har varit förhållandevis låg de senaste åren. De kommande åren ser vi en betydligt högre investeringstakt med flera ekonomiskt tunga investeringar. Förutom det nya boendet för personer med demenssjukdom föreligger ett omfattande investeringsbehov i andra verksamhetsfastigheter. Bland annat är många av kommunens skolor ålderstagna och i behov av renoveringar i olika omfattning.

Sammantaget innebär investeringsbehoven att det långsiktiga målet som stipulerar att koncernens låneskuld inte får överstiga 45 tkr/invånare år 2024 inte längre kan anses realistiskt. Utöver kommunens egna investeringar tillkommer även dotterbolagens investeringsbehov.

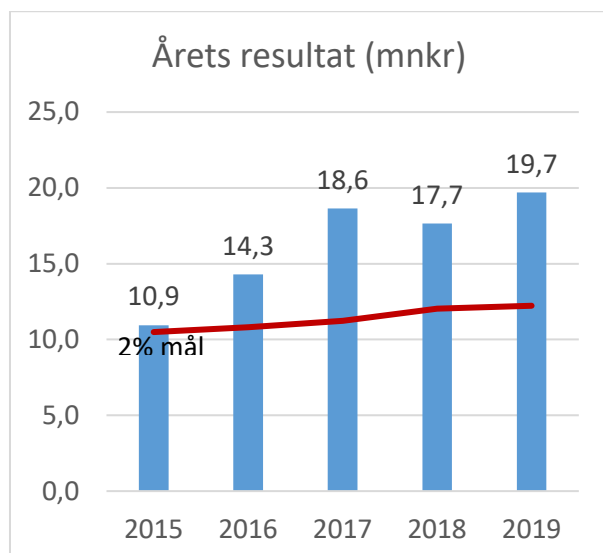
Det är däremot möjligt att målet om koncernsoliditet på 27 % år 2024 kan uppnås även om skulden ökar. Det förutsätter att kommunen och bolagen gör överskott som delfinansierar investeringarna.

Kommunen bör därför göra en översyn av det långsiktiga finansiella målet för kommunens låneskuld per invånare för att bedöma om målet överensstämmer med kommunens ambitioner.

Ekonomisk analys

Resultat

Kommunen lämnar som helhet ett resultat på 19,7 mnkr. Utfallet är 7,2 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 12,5 mnkr och innebär dessutom att kommunen med stor marginal klarar det finansiella överskottsmålet på 2 %.

Budgetavvikelse per nämnd

Resultatutfall (mnkr)	Anslag/ Budget	Av- vikelse	Avvikelse %
Finansförvaltningen	621,8	9,4	1,5%
Kommunstyrelsen	-89,8	0,1	0,1%
Barn- och utbildningsnämnden	-278,5	1,6	0,6%
Socialnämnden	-218,4	-5,9	-2,7%
Kultur- och fritidsnämnden	-16,3	0,4	2,3%
Miljö- och byggnadsnämnden	-3,9	1,3	32,4%
Kommunfullmäktige	-2,4	0,2	9,6%
Summa	12,5	7,2	

Nämnderna redovisar sammantaget ett underskott på 2,3 mnkr. Underskottet motsvarar 0,37 % av nämndernas totala budget. Socialnämnden redovisar ett underskott på 5,9 mnkr medans övriga nämnder redovisar överskott. Finansförvaltningen redovisar ett stort överskott vilket främst beror på högre skatteintäkter än budgeterat.

Intäkts- och kostnadsutveckling

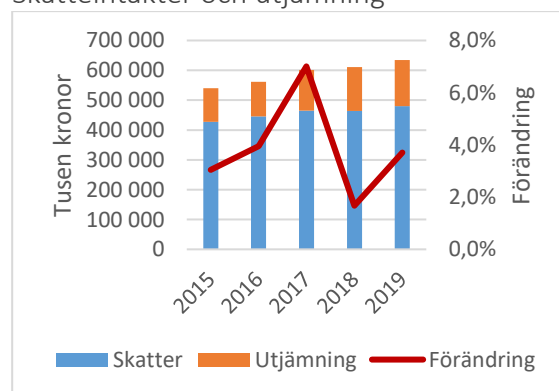
Utveckling (mnkr)	2019	2018
Skatter och utjämning	633,9	611,3
förändring %	3,7%	1,7%
Verksamhetens intäkter	88,0	91,1
förändring %	-3,5%	-30,3%
Personalkostnader	-468,2	-450,6
förändring %	3,9%	2,3%
Övriga kostnader	-211,6	-213,8
förändring %	-1,0%	-11,0%
Av- och nedskrivningar	-23,8	-22,1
förändring %	7,8%	-30,2%
Nettokostnader	-615,6	-595,3
förändring %	3,4%	2,3%
Finansnetto	1,4	1,7

Verksamhetens intäkter sjunker med 3,1 mnkr jämfört med 2018. Orsaken ligger främst i lägre bidrag från Socialstyrelsen och Migrationsverket. Kommunen har de senaste åren erhållit statsbidrag för att utöka bemanningen inom särskilt boende men Socialstyrelsen avslutade den satsningen 2019 och inga fler bidrag betalades ut.

Personalkostnaderna ökar med 17,6 mnkr vilket motsvarar en ökning med 3,9 %. Löneökningarna för 2019 uppgick till 2,5 % vilket motsvarar 11,3 mnkr av ökningen.

Kostnaderna för avskrivningar har ökat med 1,7 mnkr och är nära budget. Ett överskott på 0,8 mnkr för kapitalkostnader redovisas under kommunstyrelsens förvaltning.

Skatteintäkter och utjämning

Intäkter från skatter och utjämningssystemet har ökat med 3,7 %. Ökningen är i paritet med förändringen under de senaste åren om man justerar för förändringar av kommunalskatten. Skatteintäkterna ökar med 3,4 % och generella bidrag och kommunalekonomisk utjämning ökar med 12,5 %. Ökningen består av de så

kallade välfärdsmiljarderna samt ett ökat bidrag i LSS-utjämningsystemet.

Finansiellt resultat

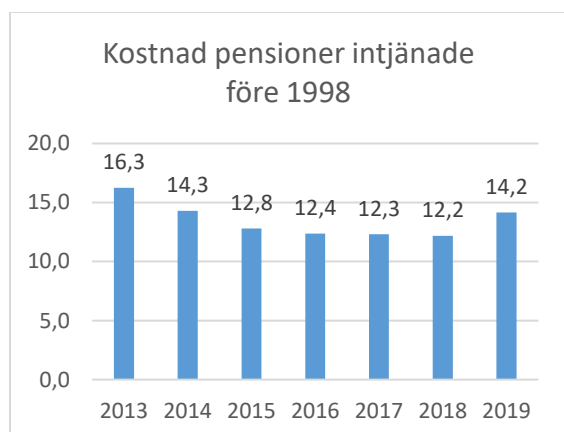
Kommunen lämnar ett positivt finansnetto. Anledningen är fortsatt låga räntor och utdelningar för kommunägda bolag samt Kommuninvest.

Kommunens snittränta på inlåning uppgick under året till 0,66 % vilket är sänkning från 0,78 % förra året. Per 2019-12-31 uppgick skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindningstid till 1,83 år samt den genomsnittliga räntebindningstiden till 1,83 år.

Pensionskostnader och åtagande

I kommunens balansräkning ingår endast i begränsad grad åtaganden för pensioner. Kommunen har valt att teckna försäkringar för de förmånsbestämda ålderspensionerna. Det innebär att kommunens avsättningar för pension redovisas till endast -2,9 mnkr. I praktiken har inte kommunen någon förvaltning av pensionsmedel.

Kommunens kostnader för pensioner uppgick under året till 33,4 mnkr. Inklusive löneskatt var kostnaden 41,5 mnkr.

Kostnaden för pensioner intjänade före 1998 ökar något jämfört med förra året (14,2 mnkr). Utvecklingen följer kurvan i de pensionsprognoser kommunen fått från pensionsadministratören. Bedömningen är att kostnaden kommer fortsätta öka under de kommande åren för att sedan stabiliseras framåt 2022 och sedan minska från och med 2025. Kommunen har 6,0 mnkr avsatta för att kapa av toppen på kurvan.

Kommunens åtagande för pensioner intjänade före 1998 som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen uppgår till 227,7 mnkr. Det är en minskning med 5,8 mnkr. Av de 14,2 mnkr kommunen betalat gick alltså 5,8 mnkr till att amortera ned skulden. Resterande 8,4 mnkr är kostnader för indexering av framtida betalningar.

Gagnefs kommun har i dag ett eget kapital på 268,5 mnkr och en pensionsskuld utanför balansräkningen på 227,7 mnkr. Det innebär ett positivt eget kapital om 40,8

mnkr inkl pensionsförpliktelser. För ett år sedan uppgick beloppet till 15,3 mnkr, det vill säga en ökning 25,5 mnkr.

Ingen återlåning av avsatta pensionsmedel till kommunen har skett under året.

Pensionsförpliktelser (mnkr)	2019	2019
Avsättningar (inkl löneskatt) för pensioner och liknande förpliktelser	-1,0	-1,4
Ansvarsförbindelser dvs pensionsförpliktelser (intjänad före 1998) som inte upptagits bland avsättningar	-227,7	-233,5
Individuell del avtalspension 2013 bokfört som kortfristig skuld	-28,2	-25,2
Skuldvärdet garantipensions-lösningar samt pensionslösningar för tidigare kommunalråd.	-3,0	-3,8
Pensionsåtaganden brutto	-259,8	-263,8
Eget kapital öronmärkt för framtida pensionsbetalningar	6,0	6,0
Pensionsåtaganden netto	-253,8	-257,8

Investeringar

Kommunen har under året investerat för 31,2 mnkr vilket är en ökning med 4,5 mnkr jämfört med 2018. Den beslutade investeringsbudgeten var dock 86,9 mnkr vilket innebär att många investeringar inte har genomförts.

Flera projekt är i olika faser av genomförande och därför föreslås att 54,5 mnkr överförs till 2020 års investeringsbudget.

Detaljerad information återfinns under avsnittet "Investeringsredovisning".

Skulder och skuldförvaltning –

Finansrapport

Kommunen har per 2019-12-31 en skuld till finansiella institutioner på 500,0 mnkr. Hela skulden består av lån hos Kommuninvest. Medelränta för inlåningen för 2019 var 0,66 %. Vid ingången till 2019 var skulden 515,0 och skulden har därmed minskat med 15,0 mnkr under året.

Kommunen tillämpar huvudmetoden, det vill säga att lånekostnader belastar resultatet för den period de hänförs till.

Kommunen har genom internbanken lånat ut 189,0 mnkr till Gagnefsbostäder AB och 120,7 mnkr till Gagnefs Teknik AB, totalt 309,7 mnkr. Gagnefs Teknik AB:s skuld var vid ingången av året 110,7 mnkr. Bolaget har alltså ökat sin skuld med 10,0 mnkr. Gagnefsbostäder hade en skuld på 192,0 mnkr och har alltså minskat sin skuld med 4,0 mnkr.

Bolagen har på sin upplåning betalat en ränta som motsvarar kommunens medelränta + 0,4 procentenheter, det vill säga 1,06 %.

Den andel av kommunens skuld som avser kommunens egen verksamhet uppgår till 191,3 mnkr. Vid årets ingång uppgick skulden till 212,3 mnkr vilket innebär att kommunens del av skulden minskat med 21,0 mnkr.

	Intervall	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017
Andel i procent av total låneskuld		%	%	%
Lån med räntejustering inom	0-1 år	29,01	31,25	23,31
Lån med förfall inom	1-2 år	30,80	28,17	26,62
Lån med förfall inom	2-3 år	18,35	22,25	15,38
Lån med förfall inom	3-4 år	17,89	17,82	16,96
Lån med förfall inom	4-5 år	3,95	0,51	17,74
Lån med förfall inom	5-6 år	0,00	0,00	0,00
Lån med förfall inom	6-7 år	0,00	0,00	0,00
		100,00	100,00	100,00

Riskhantering

Gagnefs kommuns finanspolicy lyfter fram de risker som finns omkring kommunens upplåning och anger målsättningar för hur dessa ska hanteras. I anslutning till policyn har kommunstyrelsen fastställt *Riktlinjer för riskhantering i Gagnefs kommuns finansförvaltning* där mer detaljerade regler anges. Finansförvaltningen ska tre gånger om året rapportera till kommunstyrelsen om finansiella risker. Och riktlinjerna sätter gränser för hur stor andel av kapital- och räntebindningen av lånen som får förfalla inom givna tidshorisonter.

Finansförvaltningen har i sin rapport per 2019-12-31 bedömt att finansförvaltningen per samma datum följer de av kommunstyrelsen fastställda riktlinjerna.

Kommunens finanspolicys övergripande mål är att

säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt, begränsa finansiella risker samtidigt som bästa möjliga räntenetto ska eftersträvas samt samordna koncernens behov av finansiella tjänster. För att begränsa risker får endast lån i svenska kronor upptas. Långsiktig upplåning får endast ha finansiell exponering mot Staten, Kommuninvest och svenska affärsbanker. Med undantag för Kommuninvest får kommunen inte ha finansiell exponering mot någon finansiell aktör som omfattar mer än 20 procent av kommunens långfristiga skuld.

I riktlinjer för riskhantering i Gagnefs kommuns finansförvaltning framgår att räntebindningstiden ska spridas över en period som är minst 4 år. Detsamma gäller för kapitalbindningstiden.

Riskhantering	Policy	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017
Typ av risk				
Ränterisk, genomsnittlig räntebindningstid	1-5 år	1,83 år	1,66 år	2,25 år
Finansieringsrisk, genomsnittlig kredittd	1-5 år	1,83 år	1,75 år	2,25 år
Koncentrationsrisk, max av tot långfr.skuld	20 %	Inom policy	Inom policyn	Inom policyn
Valutarisk	0 %	Inom policy	Inom policyn	Inom policyn

Ekonomiska nyckeltal

Ekonomiska nyckeltal	2019	2018	2017	2016	2015
Antal invånare 31/12 respektive år	10 304	10 271	10 241	10 175	10 079
Skatte- och utjämningsintäkter, kronor per invånare	61 524	59 513	58 706	55 218	53 624
Skattesats %	22,54	22,54	23,01	22,72	22,72
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	615,6	595,7	581,9	550,0	527,8
- andel av skatte- och utjämningsintäkterna %	97,1	97,5	96,8	97,9	97,6
- förändring mellan åren %	3,3	2,4	5,8	4,2	3,0
Årets resultat (mnkr)	19,7	17,7	18,6	14,3	10,9
- andel av skatteintäkterna %	3,1	2,9	3,1	2,5	2,0
Långfristiga skulder kommun mnkr	504,3	516,0	500,0	485,8	457,0
Skuld exklusive utlåning dotterbolag mnkr	191,3	212,3	221,3	215,6	180,2
Långfristiga skulder kommunkoncern mnkr	512,1	523,9	509,1	494,1	465,3
Långfristiga skulder kommunkoncern kr/invånare	49 701	51 006	49 707	48 556	46 170
Soliditet kommun %	30,1	28,2	27,3	26,2	25,8
Soliditet kommun inkl pensionsåtagande %	3,9	1,7	-0,6	-3,7	-7,8
Soliditet kommunkoncern %	31,1	28,9	28,0	26,3	25,7

Finansiell status

Kommunen lämnar för sjunde året i rad ett överskott. Överskottet uppfyller med god marginal det finansiella målet om 2 %.

Även om nämnderna som helhet lämnar ett underskott så lämnar fyra av fem nämnder överskott vilket är positivt.

Det goda resultatet innebär att kommunens soliditet inklusive pensionsåtagandet ökar från 1,7 % till 3,9 %. Överskottet innebär att kommunen kan göra en reservering till resultatutjämningsreserven på 12,7 mnkr vilket innebär en ackumulerad reservering på 38,51 mnkr.

Borgensåtaganden

Kommunen har ett borgensåtagande för Dala Vatten och Avfall AB där kommunen, tillsammans med övriga tre delägarkommuner solidariskt gått i borgen för 30 mnkr, varav kommunens andel uppgår till 7,2 mnkr. Kommunen har dessutom ett borgensåtagande gentemot Dalatrafik på totalt 6,5 mnkr. Utöver detta har kommunen ett borgensåtagande för egna hem på 28 tkr.

Genom medlemskapet i Kommuninvest har kommunen tillsammans med övriga 289 medlemskommuner och landsting gått i solidarisk borgen för Kommuninvests totala förpliktelser. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på kommunens upplåning i Kommuninvest. Kommunens andel av Kommuninvests åtagande uppgår till 590,0 mnkr. Kommunens andel av Kommuninvests tillgångar uppgår till 593,0 mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga händelser under året

Återfinns under respektive nämnd

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Intern kontroll

Intern kontroll ingår som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt och ska säkerställa

- att kommunen bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet,
- att kommunen har en tillförlitlig ekonomisk rapportering, samt
- att kommunen efterlever gällande lagar och förordningar.

Genom en god intern kontroll skapas förtroende för verksamheten. Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen och är inte begränsad till uppföljning av ekonomi, utan ingår som en del av verksamhetsstyrning.

Intern kontroll omfattar riskbedömningar för organisationens verksamheter, framtagning av lämpliga arbetsrutiner och hjälpmedel samt kontroll i efterhand av att rutiner följs. En del av intern kontroll handlar om att säkerställa att kommunens redovisning är rättvisande samt att förhindra förluster eller extra kostnader på grund av avsiktliga eller oavsiktliga fel.

Socialförvaltningen har bedömt att fyra av de sex kontrollområden kan anses som vara säkrade i form av att planerade åtgärder genomförts. Brist på bostäder finns delvis kvar främst inom försörjning för nyanlända. Det område som socialförvaltningen ej klarade var det ekonomiska då resultatet visar ett underskott. Arbetet för att nå en budget i balans fortsätter.

Barn- och utbildningsförvaltningen har identifierat fem kontrollområden. Vid uppföljningen gjordes bedömningen att det finns för fyra av dem kontrollområdena rutiner som fungerar, samt riktlinjer som är uppdaterade. Området trafiksäkerhet skolskjuts är ett omfattande område där barn- och utbildningsförvaltningen inte har hunnit genomföra de kontroller som var planerade 2019. Trafiksäkerhet skolskjuts läggs in i internkontrollplan för 2020.

Kultur- och fritidsförvaltningens internkontrollplan omfattade tre kontrollområden. Samtliga rutiner och processer kopplade till dem fungerar.

Den internkontrollplanen för Kommunstyrelsen består av nio punkter. Den kontrollansvariga återspeglar att samtliga rutiner/ processer i de specificerade kontrollområden fungerar. Sex är i behov av utveckling. Kommunens helägda bolag har en tillräcklig fungerande intern kontroll enligt yttrande av de auktoriserade revisorer.

I början av 2019 inleds ett utvecklingsarbete avseende kommunens interna kontrollarbete. Med stöd av ett nytt verksamhetssystem kommer den intern kontrollen speglas av utökad transparens och homogent arbete i samtliga verksamheter som ska bidra till förbättring och utveckling i organisationens processer samt målområden. Samtliga interna kontrollplaner för år 2020 har arbetats fram i Stratsys.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Invånar- och brukarperspektiv

Sammanfattning: Nämndernas mål för invånar- och brukarperspektivet präglas av gemensamma insatser kring trygghet, tillgänglighet, att kunna leva ett självständigt liv samt att få goda förutsättningar för lärandet i livets alla skeden. Arbetet med de nya målen präglas av att skapa mätrutiner kring de fastställda indikatorerna.

Kommunen kännetecknas av en hög trygghet i jämförelse med övriga Dalakommuner. Gagnefs kommun rankas på plats tre i länet gällande andelen elever som är behöriga till yrkesprogram. Målsättningen är högre och därmed inte uppnått. Samma gäller kommunens tillgänglighet och ambitionen att öka andelen e-tjänster. Målet om att främja lärandet i livets alla skeden anses som delvis uppfyllt.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun kan man bo, leva och verka tryggt och säkert dygnets alla timmar – överallt.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: I Gagnefs kommun känner invånarna sig trygga.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
SCB-medborgarundersökning – svar på tryggheten utomhus på kvällar och nätter.	Ingen uppgift	Minst 80% svarar 7-10	-	71% svarar 8-10 23% svarar 5-7

Kommentar: Gagnefs kommun deltog i SCB:s stora medborgarundersökning 2019. På slutet av augusti blev 800 kommuninvånare slumpmässigt utvalda att medverka i undersökningen. Resultatet visar att 71% av de svarande ger tryggheten höga betyg. 23% ger säkerheten mellanbetyg. Fördelningen av betygssättningen kan inte utläsas av undersökningens sammanställning.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: I Gagnefs kommun anordnas trygghetsvandringar.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
Antal genomförda trygghetsvandringar	2	3	1	1

Kommentar: Kommunens BRÅ-samordnare (brottförebyggande arbete) organiserar trygghetsvandringarna. Den planerade vandringen på slutet av augusti blev inställd med anledning av att för få medborgare har anmält sitt intresse. Under de förutsättningar anses det som tveksamt om kommunen uppnår målet. Däremot har kommunen startat upp fem nya Grannsamverkansområden i Brötjärna, Stråkvägen, Arvslindan, Bäckan och Källbacken. Insatsen ligger i uppdraget av BRÅ-samordnaren men ingår inte i indikatormätningen. Samverkan bidrar till en tryggare Gagnef.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommun har lägsta brottslighet i Dalarna.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
Utfall/placering kommunens antal anmälda brott enligt BRÅ i jämförelse med andra dalakommuner.	Lägst brottslighet (Plats 1 i rankingen)	Lägst brottslighet (Plats 1 i rankingen)	Lägst brottslighet i Dalarna	Lägst brottslighet i Dalarna

Kommentar: Enligt SKR och MSB rapporten Trygghet & Säkerhet 2019 ligger Gagnefs kommun i topp som tryggaste kommun i länet, på plats 13 i landet. Kommunen har "klättrat" 6 platser upp i positiv riktning.

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: Barn och elever skall uppleva att förskolan och skolan är en trygg plats där man kan utvecklas och växa.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
Elevenkät	Åk 5: 95% Åk 9: 81%	Åk 5: 97% Åk 9: 85%	- -	Ej genomförd

Kommentar: Skolinspektionens elevenkät leverera utfallet på ovannämnda indikatorn. Enkätundersökningen genomförs vartannat år vilket innebär att det inte kan återrapporteras ett utfall för 2019.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun lever invånarna ett oberoende och självständigt liv där individens egna resurser tas till vara. Stöd, vård och omsorg ges utifrån den enskildes behov.

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: Undervisningen i förskola och grundskola ska ge alla barn och elever förutsättningar att kunna gå vidare till studier på gymnasium och högskola eller arbete.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
Antagna gy	86%	93%	89%	90%

Kommentar: Indikatorn redovisar den procentuella andelen av kommunens elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. En ökning med 4% jämfört med 2018. Målet för 2019 på 93% har inte uppnåtts.

Fullmäktiges Övergripande mål

Gagnefs kommun är öppen, tillgänglig och jämlik där det är enkelt att ta del av kommunens tjänster.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Kommunens personal är lätt tillgänglig för invånarna.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
SCB-medborgarundersökning – svar på hur lätt det blir att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen.	i. u.	Minst 80% svarar 7-10	-	32% svarar 8-10 47% svarar 5-7

Kommentar: Endast 32% ger kommunen höga betyg med tanke på att lätt kunna komma i kontakt med kommunens personal. Av de 47% som är "mellan"-nöjda kommer det inte fram om merparten ligger på den övre gränsen eller på svarsnivå 5 och 6. Kommunens ambition i frågan ligger högre en resultatet för 2019 visar. Åtgärder behöver vidtas för att förbättra invånarnas bedömning.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommuns verksamheter kännetecknas av hög nöjdhet inom bemötande och tillgänglighet.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
SCB-medborgarundersökning- bemötande och tillgänglighet	i. u.	80% av svaren ligger i skalan mellan 7 och 10	-	I snitt 36% svarar 8-10 I snitt 42% svarar 5-7

Kommentar: Kommunens verksamheter kännetecknas av hög nöjdhet inom bemötande och tillgänglighet. 36% procent av de tillfrågade ger kommunen höga betyg. Målet anses inte vara uppfyllt. Kommunens ambition i frågan ligger högre än resultatet för 2019 visar. Åtgärder behöver diskuteras för att kunna förbättra invånarnas bedömning.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Kommunen ökar andelen av de vanligaste e-tjänster i kommuner.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
Antal e-tjänster i relation till de 38 vanligaste e-tjänster i kommuner	18%	Högre än året innan	18%	18%

Kommentar: Kommunen driver i ett samverkansprojekt med Borlänge kommun utvecklingen av en digital process för skolskjutsansökan. Projektet kommer vara avslutat i april och förbättra kommunens framtida e-tjänsteutvecklingen. Utvecklingsarbete är resurs- och tidskrävande. Samordningen av insatserna planeras men är i uppstartsfasen.

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: Plats i förskola eller familjedaghem skall erbjudas nära hemmet och inom tre månader.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
Månadsstatistik	85%	90%	90%	86%

Kommentar: Mätningen utförs av Förskolans expedition. Plats erbjuds inom 3 månader, men inte i alla fall nära hemmet. Målet är inte uppnått.

Socialnämndens Uppfyllande mål: Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Brukarundersökning LSS "Får du bestämma saker som är viktiga för dej"	67%	70%	Ej utfall	60%
Brukarundersökning IFO ekonomiskt bistånd "Hur nöjd är du sammantaget med det stöd du får från socialtjänsten"	81%	85%	Ej utfall	Inget resultat pga för få deltagare
Brukarundersökning hemtjänst: "Hur nöjd är du sammantaget med hemtjänsten"	94%	94%	100%	100%
Brukarundersökning äldreboende: Hur nöjd är du sammantaget med äldreboendet"	82%	86%	81%	81%

Kommentar: Brukarundersökningar

Varje år genomförs minst 3 nationella brukarundersökningar som socialförvaltningen deltar i utifrån ett existentiellt förhållningssätt. Brukarundersökningarna syftar till att säkerställa delaktighet i det stöd och insatser man får och hur nöjd man är med hur insatsen utförs och vilket bemötande man får. Utifrån resultatet analyserar man vilka eventuella aktiviteter som behöver genomföras för att förbättra verksamheten.

Särskilt boende har inte nått upp till målet. Inom den verksamheten pågår en stor omställning i arbetssätt som kan vara en del av förklaringen.

Inom LSS var det 60% som upplevde att man får bestämma om saker som är viktiga för dem och 36% får bestämma ibland. 4% tycker inte man får bestämma alls. Tyvärr har upplevelsen om att bestämma viktiga saker minskat från föregående år istället för att öka så målet är ej uppfyllt. Ett utvecklingsjobb pågår inom LSS, där ett nytt arbetssätt implementeras (FUNKA). Det handlar om att bli mer delaktiga i sin vardag och vara med och bestämma saker som är påverkbara.

Tyvärr var det för få deltagande i IFOs brukarundersökning så inget relevant resultat kunde mätas. Så därför bedöms den indikator som ej uppfyllt. Inför nästa år ska verksamheten arbeta för att fler svarar på enkäten så man får ett mätbart resultat.

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: Användare av Kultur- och fritidsnämndens tjänster upplever att det är enkelt att få relevant och tydlig information om verksamheterna.

Indikator	Utfall 2018	Önskat utfall 2019	Utfall delår	Utfall helår
Webbundersökning på bibliotekets hemsida (pop-up)	Ingen uppgift	Undersökning görs	-	Undersökning har gjorts.
Digital enkät, fritid	Ingen uppgift	Undersökning görs	-	Undersökning har ej gjorts.
Digital enkät, fritid	Ingen uppgift	Undersökning görs	-	Undersökning har ej gjorts.
Digital enkät, fritidsgårdar	Ingen uppgift	Undersökning görs	-	Undersökning har ej gjorts.
Digital enkät, kultur	Ingen uppgift	Undersökning görs	-	Undersökning har gjorts.
Hur många som nåtts av inlägg i sociala medier, fritidsgård	Ingen uppgift	Undersökning görs	-	Undersökning har gjorts.

Kommentar: Samtliga indikatorer är nya mätningar som planerades att undersöks under 2019. Två undersökningar har genomförts, resterande genomförs under 2020. Syftet är att framledes kunna fastställa önskat utfall. I nuläget är det därför inte möjligt att avgöra vilka mål som uppnåtts respektive ej uppnåtts. Röd respektive grön färg indikerar endast huruvida undersökningen genomförts.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun är förutsättningarna goda för lärande i livets alla skeden.

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål

Delmål 1: Förskola och skola skall utforma en lärmiljö där alla barn och elever stimuleras och utvecklas.

Delmål 2: Meritvärdet i åk 9 skall öka.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Dm 1: Elevenkät	56%	60%	-	Ej genomförd
Dm 2: Siris / Kolada	222	225	222	224

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till bildning och delaktighet genom att främja det informella lärandet.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Utlån alla medier	61 531 utlån	62 000 utlån	39 725	62 565
Redovisade studietimmar från studieförbunden	6 333	6 400	-	2 544
Antal aktiviteter på fritidsgårdarna som planerats och genomförts av ungdomar	Ingen uppgift	Undersökning görs	-	7

Kommentar: Studietimmarerna är ett ganska tveksamt mått och bör tas bort som indikator. Kulturrenheten har mycket små möjligheter att påverka utfallet. Det är mycket glädjande att utlån av medier ökar med cirka 2 procent. Siffran för fritidsgården är första mätningen, så jämförelser kan inte göras gentemot tidigare år.

Medarbetarperspektiv

Sammanfattning: Kommunens arbetsgivarpolitik utvärderas och följs upp i form av medarbetarenkäten med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet lägger grunden för vidare insatser. Två indikatorer har ett sämre utfall än önskat. Inom kompetensförsörjningsområdet uppfylls två av tre mål.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun samverkar medarbetarna över förvaltningsgränserna och känner arbetsglädje och delaktighet.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar): *Gagnefs kommuns medarbetare är delaktiga och trivs på sina arbetsplatser.*

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
HME-motivation	87*	80	-	78

*avser resultat 2017

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommuns ledarskap präglas av tillit, samverkan och delaktighet.*

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
HME-ledarskap	92*	83	-	84

*avser resultat 2017

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommuns medarbetare är väl insatta i verksamhetens mål och förväntningar på medarbetarskapet.*

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
HME-styrning	85*	78	-	76

*avser resultat 2017

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar) kompetensförsörjning: *Gagnefs kommuns förvaltningar arbetar långsiktigt och strategiskt med kompetensförsörjning.*

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Andel med kompetensförsörjningsplan	i. u.	25 %	-	20%

Kommentar: Socialnämnden har under 2019 en beslutad kompetensförsörjningsplan. Barn- och Utbildningsnämnden har en utsedd arbetsgrupp, vars arbete beräknas vara klart under vårterminen 2020.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar)

Delmål 1 kompetensförsörjning: *Gagnefs kommun ökar andelen heltidsanställningar.*

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Andel heltidsanställningar	60,9%	62%	63%	64,2%

Delmål 2 kompetensförsörjning: *I Gagnefs kommuns verksamheterna möjliggörs ett förlängt arbetsliv.*

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Genomsnittlig ålder vid pensionsavgång	64	64	64,5	64,5

Ekonomiskt perspektiv

Sammanfattning: Uppföljningen kopplat till kommunens ekonomiska perspektiv visar att målen är delvis uppfyllda. Avvikelserna är kända och arbetet pågår att förbättra utfallet.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun bedrivs verksamheterna ansvarsfullt och kostnadseffektivt.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: I Gagnefs kommun bedrivs verksamheterna ansvarsfullt.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Budgetföljsamheten: Nämndernas procentuella avvikelse mellan utfall och budget per sista december.	1,5%	Ingen negativ avvikelse	1,85%	- 0,37%

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: Kostnaden per barn i förskolan skall reduceras till genomsnittet i jämförbar kommungrupp.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Gagnef	174 tkr/barn	-	-	-
Kommungrupp	145 tkr/barn	-	-	-

Kommentar: Uppgifterna redovisas efter Räkenskapssammandraget som lämnas tidigast i april 2020 till Statistiska centralbyrån.

Socialnämndens Uppfyllande mål: Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
IFO: Minska kostnaderna för externa köp gällande öppenvårdsinsatser.	1 200 000 kr	1 140 000 kr	300 000 kr	339 446 kr
LSS och Socialpsykiatri: Alla brukare ska ha en digital och giltig genomförandeplan	0	100%	60%	75%
IFO: Klienter med försörjningsstöd som har aktivitet som beslut, ska öka.	11 st	15 st	16 st	32 st
Arbete och utveckling: Antal personer ut i egen försörjning ska öka.	27 st	30 st	16 st	23 st
Hemtjänst: Utifrån nytt arbetssätt (PUA) ska den planerade beläggningsgraden minst vara:	83%	83%	84%	85%
Äldreboendet: Utifrån nytt arbetssätt (PUA) ska den planerade beläggningsgraden minst vara:	52%	70%	Kan ej redovisas än	64%

Kommentar: IFO - Minska kostnaderna för externa köp av öppeninsatser på IFO

Individ- och familjeomsorgen (IFO) är i en förändringsprocess gällande nytt arbetssätt, där man i första hand tittar på interna öppna insatser. Att följa kostnaderna av externa öppenvårdsinsatser är då ett relevant mått. Man kan se att fokus på att använda interna öppenvårdsinsatser har verkligen gett resultat. Målet är uppfyllt.

Digital genomförandeplan

Digital genomförandeplan inom LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och socialpsykiatri är ett arbete som påbörjades under 2018 och som behöver slutföras under 2019. I begreppet digital genomförande plan ingår att brukaren ska äga sin egen plan och vara delaktig i upprättandet. Det blir också enklare att göra förändringar i befintlig plan. Utifrån genomförandeplanen kommer aktiviteterna att registreras i ett planeringssystem (Lifecare). Detta gör att det blir lätt för personalen att följa vad man ska göra hos respektive brukare och utförandet blir mer samstämt och likartat, vilket ger en kvalitetssäkring för brukaren och ett mer effektivt arbetssätt för verksamheten. Planen är något fördröjd och man har lyckats med att digitalisera 75% genomförandeplanerna. Arbetet färdigställs våren 2020.

Försörjningsstöd och aktivitetsbeslut

I samband med att en klient får försörjningsstöd beslutas också om det ska finnas ett aktivitetsbeslut i samband med det. Att öka antalet beslut om aktivitet ökar också individens möjligheter till framtida egen försörjning. När man beslutade genomföra detta i början på året har man succesivt fått igång arbetet med aktivitetsbeslut och nått ett mycket bra resultat på helår. Årets mål är uppfyllt.

Egen försörjning

Arbete och utveckling arbetar med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Att öka möjligheterna till egen försörjning är för dessa personer oftast en lång väg att gå. Inom verksamheten har man under åren visat bra resultat för att få ut personer i egen försörjning och man utvecklar arbetssättet i takt med omvärlden och med framgångsrika metoder. Ett viktigt mått för att öka den enskilda medborgarens livskvalitet. Har varit svårare ärenden under hösten som har längre väg att gå vilket har gjort att man inte kommit ända in i mål men ett gott arbete görs. Målet är ej uppfyllt på helår.

Nytt arbetssätt inom äldreomsorgen

Utifrån PUA (proaktiv uppföljning och analys) arbetar äldreomsorgen för att effektivisera verksamheten och använda de resurser man har på rätt sätt. Utifrån PUA är även ett digitalt planeringssystem kopplat (Lifecare) som tydliggör vad man ska göra och när. Det ska vara enkelt att göra rätt! Hemtjänsten har under ett par år redan använt arbetssättet och inom äldreboendena har arbetet påbörjats under 2018. En del i PUA är att följa planerad belägningsgrad för att öka effektiviteten i arbetet utan att påverka kvaliteten för brukaren. Hemtjänsten tittar vi på det totala medelprocenten över året för de har hållit på några år med mätningen och arbetssätt och deras belägningsgrad är 85,14 %. Inom särskilt boende är det första året så då mäter vi månadsresultatet i procent på belägningsgraden. De började i januari på 47,76% och decembers resultatet är 63,99%. Hemtjänsten har uppfyllt målet. Särskilda boende har inte uppfyllt målet.

Kultur- och fritids Uppfyllande mål: *Kultur och fritidsnämnden har god kontroll över föreningarnas kommande bidragsbehov.*

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
En årlig plan för föreningarnas investeringsbehov finns upprättad	Nej	Ja	Ja	Ja

Kommentar: Plan för idrottsföreningarnas investeringsbehov finns upprättad och uppdateras kontinuerligt.

Utvecklingsperspektiv

Sammanfattning: Nämndernas mål för utvecklingsperspektivet präglas av gemensamma insatser kring attraktivt boende, entreprenörskap, samverkan och hållbarhet. Förutom inom hållbarhetsområdet anses målen som uppfyllda vid årets slut. Uppföljningen kopplat till matsvinnet samt miljöbilar är under utveckling.

Fullmäktiges övergripande mål

I Gagnefs kommun finns trivsamt boende för alla generationer i attraktiva miljöer.

Kultur- och fritids Uppfyllande mål: Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till att göra livet värt att leva i hela kommunen. Vi stöder föreningslivet som erbjuder kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter. Det bidrar till att kommunen kan erbjuda attraktiva miljöer att bo i, verka i och besöka.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Antal beviljade arrangemangsbidrag, kultur	19	20	20	21
Antal bokade halltimmar	3 959	4 000	2 242	4 084
Antal redovisade LOK-stödstimmar (deltagartillfällen)	46 329	46 500	Redovisas helår	43 533
Antal beviljade spontanidrottsbidrag	4	5	2	3
Besöksstatistik, bibliotek (Djurås och Mockfjärd)	59 141 besök	60 000	38 308	63 202
Besöksstatistik, fritidsgårdar (alla)	5 120	4 000	2 236	4 348

Kommentar: Besöken på biblioteken ökar med 7 procent och bokade halltimmar med 3 procent och båda är resultatet av en aktiv satsning. Lokstödstimmarna minskar och det är viktigt att ta reda på vad det beror på, för att se om fritidsenheten kan göra något för att förbättra utfallet.

Fullmäktiges övergripande mål

I Gagnefs kommun uppmuntras nytänkande, entreprenörskap och främjas allas möjlighet till arbete och meningsfull sysselsättning.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: I Gagnefs kommun uppmuntras entreprenörskap.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Nettoökning företag i kommunen	39	Positiv utfall	46	61

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: Samverkan mellan skola och arbetsliv skall utvecklas och fördjupas. Arbetet med Ung företagsamhet skall uppmuntras.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Måluppfyllelsen beskrivs i förvaltningens kvalitetsredovisning	Implementering av arbetsplan skola och arbetsliv	Utvecklad samverkan skola och arbetsliv	-	Finns upptaget i SYV-plan. Informationsmöten om UF och dess läromedel till ledningsgrupp.

Kommentar: Arbetet pågår med att implementera planen för skola och arbetsliv.

Socialnämndens Uppfyllande mål: Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
En sammanhållen och hållbar socialtjänst: Skapa en strategi och en årlig aktivitetsplan där föreslagna åtgärder genomförs.	Ingen strategi	Skapa strategin ska beslutas i socialnämnden senast 30 oktober. Aktivitetsplan för 2020 klar senast 30 oktober.	Ej klar	Ej klar

Kommentar: En sammanhållen och hållbar socialtjänst - En övergripande kommunal strategi

Då man tittat på strategifrågan i ett övergripande strategi har beslutats att en gemensam strategi för alla förvaltningar ska skapas för att tydliggöra ambitionsnivå och hur kommunen ska möta framtidens utmaningar. Även socialförvaltningens strategi kommer att ingå här och det innebär att denna indikator inte kommer att uppfyllas 2019 utan 2020.

Fullmäktiges övergripande mål

Gagnefs kommun är en professionell samarbets- och samverkanspartner som ser möjligheter före hinder.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommun förbättrar kommunikationen med de lokala företagen.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Företagsklimat – utfall kommunens service till företagen (Kommunens service till företagen handlar framför allt om bemötande och handläggningstider. Det har betydelse för företagens etablering och expansion. Kommunens service är starkt förknippad med hur företagarna upplever företagsklimatet i sin helhet.)	249	Bättre än 2018	231	231
Företagsklimat – utfall kommunpolitikernas attityder till företagande	210	Bättre än 2018	206	206
Företagsklimat – utfall tjänstemäns attityder till företagande	192	Bättre än 2018	169	169

Kommentar: Ranking 2019 baseras på enkätsvar från våren 2019.

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: Genom samarbete inom Gysam minska kostnaderna för nationella gymnasieprogram i paritet med riksprislistan.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Årlig uppföljning kostnader	8%	0,2%	-	-0,2%

Kommentar: Gysam arbetar med att ta fram en målsättning i verksamhetsplan 2020 för sänkta kostnader.

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: Alla som kontaktar kultur- och fritidsnämndens verksamheter upplever att de får ett lyhört, respektfullt, kompetent och professionellt bemötande. När uppdraget inte går att lösa inom förvaltningen lotsar vi vidare till lämplig instans. Vi är också aktiva i regionala samarbeten och ser till att Gagnefs kommun tar position som viktig medspelare även utanför kommunen.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
-----------	-------------	------------------	--------------	--------------

Digital enkät, bibliotek	I. u.	Undersökning görs	-	Ej genomförd
Digital enkät, fritid	I. u.	Undersökning görs	-	Ej genomförd
Digital enkät, fritidsgårdar	I. u.	Undersökning görs	-	Ej genomförd
Digital enkät, kultur	I. u.	Undersökning görs	-	Genomförd

Kommentar: Samtliga indikatorer är nya mätningar som planerades att undersöks under 2019. En undersökning har genomförts, resterande genomförs under 2020. Syftet är att framledes kunna fastställa önskat utfall. I nuläget är det därför inte möjligt att avgöra vilka mål som uppnåtts respektive ej uppnåtts. Röd respektive grön färg indikerar endast hurvida undersökningen genomförts.

Fullmäktiges övergripande mål

Gagnef är en ekologiskt hållbar kommun där det är enkelt att vara miljövänlig.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommun har en alltmer fossiloberoende fordonsflotta och säkerställer hållbar konsumtion.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Andel fordon som kan drivas av förnybara drivmedel	28,8%*	35%	-	100%
Andelen (%) ekologiska livsmedel och dalaproducerade livsmedel i kommunens verksamhet under hela året	42,5%	60%	34%	Ca 36%

*andel miljöbilar

Kommentar: Bensinbilar: Kommunen har 16 st bilar som drivs på bensin (den bensin som används innehåller förnybar inblandning). **Dieselbilar:** Kommunen har 53 st bilar som drivs på diesel (den diesel som används innehåller förnybar inblandning). Av dessa dieselbilar så har vi tre nya bilar som är godkända för HVO100. **Elhybrider:** Kommunen har 10 st bilar som drivs till ca 50 % på el och 50 % på bensin. Slutsatsen blir att andelen fordon som kan drivas av förnybara drivmedel ligger i princip på 100%. Arbetet att få till en leverantör av HVO100 är på gång vilket kommer att göra att kommunen kommer att komma ett steg längre på att nå en "alltmer fossil oberoende fordonsflotta".

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: Förskola och skola skall utveckla och fördjupa arbetet kring miljö- och klimatfrågor.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Minska matsvinn	250 kg/år*	200 kg/år	-	Mätning ej startat.

*uppskattat värde

Miljö- och byggnadsnämndens uppfyllande mål: Kommunen har utvecklat sitt hållbarhetsområde inom ekologisk hållbarhet.

Indikator	Utfall 2018	Önskat läge 2019	Utfall delår	Utfall helår
Placering i "Aktuell hållbarhets"- miljöranking för kommuner	251*	Förbättring av förra årets placering.	227	227

*2018 års ranking, gäller uppgifter för 2017

Kommentar:

Aktuell Hållbarhets kommunrakning sätter fingret på framgångsrikt miljöarbete. Önskat läge: Plats 150 av 290 (2022 års ranking, gäller uppgifter för 2021). Successiv ökning av placeringen från år till år.

Balanskravsresultat

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravsutredning (tkr)	2019
Årets resultat	19 696
- reduktion av samtliga realisationsvinster	-680
+ justering för realisationssvinster enligt undantagsmöjlighet	0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
+ orealiserade förluster i värdepapper	0
+ justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	19 016
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-12 677
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	6 339

Gagnefs kommun hade 2018 en avsättning i resultatutjämningsreserven med totalt 25 795 tkr. Kommunen har inga gamla underskott som behöver återställas i enlighet med balanskravet. Enligt kommunallagen och kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning är det möjligt att reservera eventuellt överskott utöver 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning till en resultatutjämningsreserv. 1 % gäller under förutsättning att kommunens egna kapital inkl ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser är positiv vilket är fallet för 2019.

För att göra en avsättning till resultatutjämningsreserven måste kommunen 2019 ha ett resultat efter balanskravsjusteringar på 6 339 tkr. För 2019 är det aktuella resultatet 19 696 tkr vilket innebär att kommunen kan avsätta 12 677 tkr till resultatutjämningsreserven. Det innebär att reserven ökar till 38 472 tkr.

Väsentliga personalförhållanden

Personalredovisning 2019

Personalen utgör kommunens största resurs och cirka två tredjedelar av kommunens totala kostnad avser personalkostnader. I det här avsnittet redovisas vad som hänt inom personal- och arbetsgivarområdet under året och den personalstruktur som finns.

Kompetensförsörjning / Attraktiv arbetsgivare

Rekryteringar

Antalet annonserade/rekryterade tjänster ligger på en alltså hög nivå. Under 2019 har 134 tjänster annonserats. Detta avser både tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar. Orsaken är den generationsväxling som pågår och den ökade rörligheten på arbetsmarknaden.

Digitalt rekryteringsverktyg

Under 2019 upphandlades digitalt rekryteringsverktyg tillika diariesystem för rekryteringar. Krav ställdes i upphandlingen att verktyget ska stödja kompetensbaserad rekrytering och vara ett heltäckande system för ansökan, lagring och kommunikation i samband med rekrytering. Upphandlingen innebar leverantörsbyte och ny leverantör är Varbi. I slutet av året implementerades systemet i organisationen och utbildningsinsats sker löpande allt eftersom rekryteringsbehov uppstår i verksamheterna.

Platsannonsering i Sociala medier

Under 2019 gjordes en förnyad upphandling avseende köpta platsannonser i sociala medier. Upphandlingen

genomfördes i samarbete med Upphandlingscentrum och resulterade i ett leverantörsbyte från tidigare avtal.

Bemanningscentrum

Under 2019 har utvecklingsarbete genomförts inom Bemanningscentrum för att få fungerande rutiner och processer inom verksamhetsområdet. Samverkan med verksamheterna gällande rekrytering och behov av vikarier och beställningsrutiner, med lön gällande löneprocessen och internt inom enheten. Den tillsvidareanställda poolen riktad mot socialförvaltningens verksamhetsområde fungerar bra. Poolen riktad mot förskola har varit svår att matcha mot verksamhetens behov, och avvecklades därför i slutet av året. Samtliga tillsvidareanställda erbjöds nya anställningar. Vid årsskiftet övergick Bemanningscentrum organisatoriskt till socialförvaltningen.

Marknadsföring

Kommunen har deltagit vid flertalet mässor och arrangemang med syfte att marknadsföra kommunen som arbetsgivare och arbetsplats. Deltagande har skett vid aktiviteter vid bland annat

- Yrkesmässa i Leksand
- Jobbmässa Fryshuset Borlänge
- Studentmingel Högskolan Dalarna
- "Vi ses i backen". Rekryteringsaktivitet vid Romme Alpin

Feriepraktik

Under sommaren 2019 genomförde endast 23 ungdomar feriearbete. Efter sommaren har ett utvecklingsarbete genomförts tillsammans med kommunens ungdomssamordnare för att se över rutinerna för feriearbete. Detta har resulterat i förändrade rutiner och riktlinjer inför kommande år.

Introduktionsdag nyanställda

I oktober genomfördes introduktionsdag för kommunens nyanställda i en fylld Adelborgssal. Syftet med introduktionsdagen är att nyanställda ska få en helhetsbild av kommunen och dess organisation och uppdrag. Kommunstyrelsens ordförande hälsade alla välkomna och alla förvaltningar var representerade. Kommunens värdegrund, strategiska mål och vision presenteras.

Utbildning i kompetensbaserad rekrytering

Under hösten genomfördes utbildning i kompetensbaserad rekrytering för kommunens chefer samt fackliga representanter som ingår i rekryteringsprocess. Utbildningen genomfördes för tredje året i rad. Utbildare var Malin Lindelöw. Utbildningen syftar i att ge förutsättningar för kvalitetssäkrade rekryteringsprocesser.

Aspirantprogrammet

Under 2019 examinerades tre ytterligare aspiranter från Gagnefs kommun. Aspirantprogrammet genomförs som ett samarbete mellan Gagnef, Falun, Borlänge, Säter, Ludvika och Smedjebackens kommuner.

Under hösten 2019 välkomnades två nya aspiranter till den tredje omgången av aspirantprogrammet.

Föreläsning

Fredrik Löfgren gästade Lindbergshallen i juni 2019 och föreläste för chefer, medarbetare, elever och företagare

om AI (Artificiell Intelligens) och robotisering som en dellösning för framtidens kompetensförsörjningsutmaning.

Sunt arbetsliv

Arbetsmiljöutbildning

Under hösten genomfördes arbetsmiljöutbildningen "Sunt arbetsliv". Utbildningen är en grundutbildning och riktar sig till chefer och skyddsombud. Den genomförs partsgemensamt med utbildare både från arbetsgivare och fack. Efterfrågan av utbildningen är stor.

Arbetsmiljöutbildning förtroendevalda

I början av 2019 fick kommunens förtroendevalda politiker en genomgång om arbetsmiljö- och arbetsgivaransvaret för förtroendevalda. En digital utbildning delgavs samtliga förtroendevalda.

I november genomfördes en tillsynsinsats av Arbetsmiljöverket med en utbildning av förtroendevalda. Målgruppen var kommunstyrelsen samt nämndsordförandena. Utbildningen fokuserade på de förtroendevaldas uppföljningsansvar avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet inom kommunens verksamheter.

Stratsys SAM

Under året har en arbetsgrupp arbetat med att bygga upp Stratsys SAM anpassat till Gagnefs kommun. Stratsys SAM är ett systemstöd för all dokumentation av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Systemstödet ger även förutsättningar till överblick över det totala arbetsmiljöarbetet i förvaltningarna och kommunen i stort. I slutet av året 2019 genomfördes halvdagsutbildningar för alla chefer i verktyget med utbildare från företaget Stratsys.

Heroma Hälso-SAM

Under året har uppsättning, implementering och chefsintroduktion av systemstödet Heroma Hälso-SAM genomförts. Systemstödet är en säker dokumentationsplats för rehabilitering som följer varje medarbetare och rollen som chef.

Friskvård

Friskvården under året har bestått av friskvårdsbidrag om 200 kr/medarbetare/år samt aktivitetskort med möjlighet att vinna presentkort. Friskvården har även samordnat den årliga och uppskattade deltagandet vid Blodomloppet. Deltagarna möttes av ett kallt och regnigt sportfält, vilket påverkade antalet deltagare till något färre än tidigare år.

Under andra halvan av 2019 påbörjades upphandling avseende hälsoförsäkring för att utveckla kommunens friskvårdserbjudande till medarbete. Vid årsskiftet var upphandlingen ännu inte avslutad.

Jämställdhet och ickediskriminering

Under 2019 avslutades projektet "Jämställt hela tiden" med slutrapport och avslutskonferens. Projektet genomfördes i samverkan mellan Länsstyrelsen Dalarna och flera kommuner och organisationer. Projektets slutrapport och dokumentation återfinns på <https://www.lansstyrelsen.se/dalarna/tjanster/publikationer/2017/jamstallt-hela-tiden.html>

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under 2019 uppgick till 7,7% vilket är en marginell minskning från 2018 (7,8%). Den tidigare ökningen av sjukfrånvaro har planats ut. Dock ökat ohälsotal för kvinnor och medarbetare i yngre åldrar.

Företagshälsa

Under 2019 har upphandling av nytt ramavtal för företagshälsa genomförts. Upphandlingen genomfördes tillsammans med upphandlingscenter och Falu-, Borlänge och Sätters kommuner. Upphandlingen innebar leverantörsbyte för Gagnefs kommun från årsskiftet 2019-2020. I slutet av året förbereddes implementering av ny leverantör för företagshälsa.

Lokal lönebildning och anställningsvillkor

Utbildning för chefer i Lokal Lönebildning

I början av 2019 genomfördes en utbildningsinsats för alla chefer i lokal lönebildning och individuell lönesättning. Utbildningen genomfördes under två dagar med syfte att stärka chefernas kunskaper i den lokala lönebildningen och chefsens roll i processen.

Löneöversyn

Löneöversynen 2019 resulterade i, efter analys och lönekartläggning, följande prioriterade grupper; förskollärare/fritidspedagoger, specialistsjuksköterskor inom HSL i äldreomsorgen. Utfall för löneöversynen 2019 uppgick till 2,5% av det totala löneutrymmet, vilket motsvarade planerat löneökningens utrymme i budget.

Analys Lönekartläggning

Efter genomförd löneöversynen 2019 genomfördes lönekartläggning och analys avseende de nya lönenivåerna. Analysen påvisade att inga osakliga löneskillnader förekommer. Analysen ligger till grund för planeringen avseende den lokala löneöversynen 2020.

Pensionsinformation

I februari 2019 inbjöds samtliga medarbetare till pensionsinformation. Ca 100 medarbetare deltog vid informationen. Informatörer var representanter från pensionsmyndigheten avseende den allmänna pensionen samt Skandia avseende tjänstepensionsdelen.

Minnesgåva

Vid kommunfullmäktige i december tilldelades fyra medarbetare en minnesgåva för 25 årsanställning i kommunen

Medarbetarundersökning

I november genomfördes kommunens medarbetarundersökning. Undersökningen fokuserade på de

politiska målen inom arbetsgivarområdet samt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) enkätfrågor Hållbart Medarbetar Engagemang HME. Resultatet följs upp av respektive förvaltning i den ordinarie verksamhetsuppföljningen. Kommunens HME-index har förbättrats från 78 till 79 från senaste undersökningen som genomfördes 2017.

Lagändringar inom arbetsgivarområdet

Under 2019 förändrades regelverket avseende arbetsgivardeklarationer. Detta innebär bland annat att den enskilde medarbetaren kan följa sitt skattekonto under hela året då den tidigare årsuppgiften ersatts med månatlig arbetsgivardeklaration på individnivå. Under 2019 infördes även förändrade regler för karensdagen, som numer ersatts med ett karensavdrag.

Heltidsresan "Heltid som norm"

En arbetsgrupp har tillsatts med arbetsgivar-representanter och fackliga representanter med syfte att i några verksamheter finna de praktiska lösningarna för att organisera arbetet utifrån heltid som norm. Arbetsgruppen har träffats vid några tillfällen under året, och information och utbildningstillfällen för personalgrupper har planerats. Fokusområdet är inledningsvis inom vård och omsorg. Andelen heltidsanställningar har ökat från 60,9% 2018 till 64,2% 2019 vilket är en snabbare ökningstakt än vi sett från tidigare år.

Ledarutveckling

Partnerssamverkan med Högskolan Dalarna "LeDA"

Partnersamverkan mellan Dalarnas kommuner och Högskolan Dalarna genom "Avtal gällande partnersamverkan för forskningsbaserad utveckling av det offentliga ledarskapet i Dalarna" (LeDa), har utvecklats under året.

Det övergripande syftet med LeDa är att främja utvecklingen av ett professionellt och hållbart effektivt ledarskap. LeDa ska utgå från medlemskommunernas behov, för att vara väl rustade att möta framtidens krav, samt gynna och skapa mervärde för respektive kommuns mål. Inom ramen för samverkan har två ledarutbildningar genomförts. Gagnefs kommun har haft tre deltagare. Under hösten genomfördes ett seminarium för Dalakommunernas ledningsgrupper med utgångspunkt "Från new public management till tillitsbaserad styrning, vad säger forskningen och var finns vi i Dalarna idag".

Ledarutbildning UL/UGL

Under året har ramavtal gällande leverantör för UL/UGL tecknats. Kommunen har haft deltagande i dessa utbildningar i samband med nyanställning av nya chefer eller vid förändrade ledarroller. UL/UGL är ett av verktygen för introduktion och kompetensutveckling av chefer inom ämnet ledarskap.

Digitala utbildningar för chefer

Under året har fyra omgångar digitala utbildningar för chefer kommunicerats ut.

- Arbetsrätt Grundutbildning
- Praktisk arbetsrätt
- Stress i arbetslivet
- Stress och ledarskap

Hållbart Chefskap i Gagnefs kommun

Ett av ledningsgruppens fokusområden under 2019 har varit ett hållbart chefskap i Gagnefs kommun. Detta har resulterat i en definition av rollen som chef som processats tillsammans med hela chefsgruppen på chefsforum. Utvecklingsområden har identifierats, bland annat, introduktion av nya chefer. En arbetsgrupp har vid årsskiftet påbörjat arbetet med att ta fram förslag till introduktion för nya chefer i Gagnefs kommun.

Nyckeltal/verksamhetsmätt	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015
Anställda vid utgången av året - tillsvidareanställda					
Antal	841	822	809	809	782
- varav kvinnor	85,6 %	85,8 %	84,9 %	84,1 %	81,6 %
- varav män	14,4 %	14,2 %	15,1 %	15,9 %	18,4 %
Antal årsarbetare	771,1	745,7	731,9	728,9	696,5
Antal annonserade tjänster under året (inkl tidsbeg. anst)	134	147	125	148	111
Antal avgångar under året (pension och egen uppsägning)	95	85	74	81	78
- varav p.g.a. pensionering	24	17	25	21	17
Ålder					
Medellålder	47,2	47,7	47,7	48,0	48,4
- kvinnor	47,3	47,8	47,9	48,4	48,8
- män	46,5	47,1	46,6	45,9	46,0
Andel					
- 60 år och äldre	16,9 %	15,6 %	15,8 %	16,4 %	17,3 %
- 50-59 år	27,8 %	32,3 %	34,2 %	34,4 %	33,0 %
- 40-49 år	26,0 %	26,5 %	26,0 %	25,8 %	24,1 %
- 30-39 år	19,1 %	18,1 %	16,6 %	16,1 %	17,9 %
- 29 år och yngre	8,2 %	7,5 %	7,4 %	7,3 %	7,7 %
Sysselsättningsgrader					
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	91,7 %	90,7 %	90,5 %	90,2 %	89,0 %
- kvinnor	90,6 %	89,6 %	89,4 %	89 %	88,0 %
- män	97,8 %	97,2 %	96,7 %	96,8 %	94,0 %
Antal heltidsanställningar	540	501	491	489	470
- Andel heltidsanställningar	64,2 %	60,9 %	60,6 %	60,4 %	60,1 %
Antal deltidsanställningar	301	321	318	320	308
- varav kvinnor	96,0 %	96,3 %	95,3 %	95 %	94,8 %
- varav män	4,0 %	3,7 %	4,7 %	5 %	5,2 %
Andel					
- kvinnor som arbetar deltid	40,1 %	43,8 %	44,1 %	44,7 %	44,4 %
- män som arbetar deltid	10,0 %	10,2 %	12,2 %	12,4 %	13,2 %
Löner					
Medellön per månad	30 767	30 109	28 768	28 438	27 154
- kvinnor	30 274	29 602	28 288	28 067	26 861
- män	33 701	33 163	31 367	30 399	28 646
Medianlön per månad	28 225	28 210	26 634	26 272	25 200
- kvinnor	27 987	27 650	26 384	26 002	25 005
- män	32 000	31 330	29 656	28 150	27 250
Summa totalt utbetalda löner och arvoden	326 864 tkr	309 029 tkr	308 951 tkr	293 187 tkr	269 730 tkr
Obligatoriska sjukfrånvarostatistiken (alla månadsavlönade)					
Sjukfrånvaro	7,7 %	7,8 %	6,11 %	6,58 %	6,44 %
- kvinnor	8,4 %	8,3 %	6,69 %	7,5 %	7,03 %
- män	4,5 %	5,2 %	3,48 %	2,8 %	3,68 %
Sjukfrånvaro ålder					
- 50 och äldre	7,3 %	7,9 %	6,51 %	8,0 %	7,89 %
- 30-49 år	8,0 %	7,8 %	5,99 %	5,8 %	5,68 %
- 29 år och yngre	8,6 %	7,7 %	4,83 %	3,4 %	2,68 %
Sjukfrånvaron fördelad:					
- dag 1	4,1 %	3,2 %	4,14 %	2,9 %	3,0 %
- dag 2-14	36,7 %	33,2 %	37,49 %	32,1 %	32,3 %
- dag 15-90	19,3 %	19,7 %	19,22 %	18,3 %	19,5 %
- dag 91 -	39,9 %	43,9 %	39,15 %	46,7 %	45,2 %
Andel av sjukfrånvaron - 60 dagar eller mer	45,5 %	50,3 %	44,04 %	52,63 %	50,44 %
- kvinnor	47,55 %	51,9 %	45,40 %	55,02 %	51,13 %
- män	27,45 %	35,7 %	32,14 %	24,45 %	44,27 %
Antal sjukdagar per anställd	24,5	24	20,5	24	23
Andel anställda utan sjukdagar	21,25 %	20,93 %	22,27 %	22,59 %	26,22 %
Andel anställda med max 5 sjukdagar/år (frisknärvaro)	45,58 %	45,49 %	46,85 %	47,98 %	48,51 %

Förväntad utveckling

Framtid

De senaste årens högkonjunktur höll i sig och skatteunderlagstillväxten under 2019 var fortsatt hög. Prognosen för kommande år är dystrare med en tydlig avmattning i ekonomin. Kommunen har haft en relativt låg nettokostnadsutveckling vilket innebär att vi bör klara en nedgång i ekonomin utan större neddragningar av verksamheten.

Kommunen har stora investeringsbehov i både nyproduktion och renoveringar. Kommunekoncernens totala skuldsättning är inte hög i jämförelse med andra kommuner och det finns ett förhållandevis stort låneutrymme. Ränteläget bidrar till att det är attraktivt att låna pengar idag och större räntehöjningar är utifrån nu rådande omständigheter mindre sannolika. Det är viktigt att komma ihåg att varje investering ger en ökad kapitalkostnad vilket belastar verksamheternas driftbudget. Det är snarare denna effekt som bör beaktas i samband med investeringsbeslut.

Kommunen växer och antalet invånare ökar med 33 personer jämfört med 2018. Det innebär att de senaste årens trend håller i sig och befolkningen ökar för sjunde året i rad. Ökningen är dock störst bland personer som är 65 år och äldre och i synnerhet bland personer 80 år och äldre. Nettoökningen bland invånare utanför arbetsför ålder uppgår till 23 personer medan ökningen bland personer 20-64 år uppgår till tio personer. Det innebär att belastningen på kommunens verksamheter ökar snabbare än skatteunderlaget vilket också är en trend som vi känner igen från tidigare år.

Vi vet att det demografiska trycket kommer att öka på kommunen kommande år samtidigt som vi också vet att åren med kraftig tillväxt sannolikt går mot sitt slut. Flera år av goda resultat borgar för att kostymen är ganska väl anpassad för denna förändring och de ekonomiska förutsättningarna bedöms som relativt goda. Dock kan man befara att kompensförsörjningen blir allt mer problematisk. Utvecklingen i Gagnefs kommun där vi ser ett ökat

tryck på verksamheten delas av många andra kommuner i vår närhet vilket innebär att konkurrensen på arbetsmarknaden ökar.

Sammanfattningsvis kan man säga att det fortfarande är mycket viktigt att fortsätta lämna överskott i linje med det finansiella målet på 2 %. Uppgiften kan bli svårare med ökat kostnadstryck, men viktig för att delfinansiera investeringar samt för att få kapitaltäckning för pensionsåtagandet.

Corona och covid-19

Den pågående pandemin påverkar kommunens ekonomi på både kort och lång sikt. Läget är mycket svårbedömt idag. Vi kan konstatera att hittills under 2020 så ökar givetvis kommunens kostnader för inköp av skyddsutrustning och kemtekniska produkter. Samtidigt sjunker andra kostnader, exempelvis kostnader för kurser, konferenser och resor. Sjukfrånvaron har ökat kraftigt under våren som en effekt av myndigheternas rekommendationer. Staten ersätter kommuns sjuklönekostnader för perioden april-augusti vilket genererar intäkter som balanserar kostnaderna. I dagsläget är bedömningen att verksamhetens totala nettokostnader inte påverkas i någon större utsträckning under 2020. Dock kan förutsättningar förändras snabbt.

Förändring av konjunkturläget i pandemins spår påverkar kommunens skatteintäkter kraftigt. Under 2020 tillför regeringen mer medel till kommunerna som i dagsläget ser ut att täcka bortfallet. Skatteprognosen är dock mycket osäker och förändringar kommer sannolikt att ske under året. För tillfället är det inte aktuella att göra förändringar i innevarande års budget.

För åren 2021 och framåt är läget ännu mer osäkert och helt avgörande är hur djup och långvarig lågkonjunkturen blir, något som inte går att bedöma i dagsläget.

Kommunens verksamheter

Gagnefs kommuns organisation

Finansförvaltningen

Konto	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Skatter och utjämning	626 952	633 944	6 992	601 209
Pensions och personalkostn.	-12 450	-12 042	408	-9 185
Kalkylerad internränta	6 864	6 864	0	7 239
Finansiellt netto	428	1 414	987	-692
Momsbidrag	0	1 060	1 060	107
Intäkt jämförelsestörande				6 184
Summa	621 794	631 241	9 446	604 862

I finansförvaltningen samlas kommunens skatteintäkter, finansnetto samt pensionskostnader. Den styrs av kommunens finanspolicy. Det budgeterade resultatet ligger till grund för de ramar som ställs till förfogande för kommunens nämnder och verksamheter.

Intäkterna från skatter och utjämningssystem är betydligt högre än budgeterat. Skatteintäkterna är 2,0 mnkr högre än budget och de generella statsbidragen är 4,1 mnkr högre än budget. Anledningen är tillkommande statsbidrag i den ändringsbudget som lades efter valet 2018.

Det finansiella nettot är positivt. Inlåningsräntan är fortsatt mycket lågt och budgeten har tagit höjd för en något högre nivå. Utdelningar från kommunägda bolag och Kommuninvest är 0,6 mnkr högre än budgeterat.

Verksamhetsberättelse 2019 Kommunstyrelsen

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Intäkter (inkl interna poster)	77 314	79 796	2 482	79 990
Kostnader (inkl interna poster)	-140 324	-143 509	-3 185	-138 204
Kapitalkostnader	-26 827	-26 039	788	-25 652
Nettokostnader	-89 836	-89 751	84	-83 866
Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Kommunledningen	-16 311	-15 250	1 062	-27 136
Räddningstjänsten	-9 791	-10 262	-471	
Beredskaps- o säkerhetssamord				-451
Kollektivtrafik	-7 500	-6 805	695	-6 542
Turismverksamhet	-1 784	-1 549	235	-1 784
Ungdomssamordnare				-88
Ekonomiavdelningen	-8 291	-8 068	223	-7 402
Personalavdelningen	-8 679	-8 193	486	-7 211
Bemanningscenter	-2 988	-2 673	316	-3 134
Näringsliv	-129	-145	-16	-440
Kommunikationsavdelningen	-12 971	-14 197	-1 226	-18 395
Summa	-68 445	-67 141	1 305	-72 583
Ledning och administration				
Administration Stab	-1 768	-1 647	121	0
Nämndsadministration	-4 255	-3 928	327	0
Beredskaps- o säkerhetssamord	-490	-470	19	0
Ungdomssamordnare	-520	-472	48	0
Summa Ledning och administration	-7 032	-6 517	515	0
Teknisk verksamhet				
Fastighetsavdelningen/Stab	6 110	4 334	-1 776	6 438
Vaktmästeri	-7 881	-7 432	449	-8 367
Lokalvård	-334	-248	86	-93
Gata och mark	-8 952	-10 085	-1 133	-9 260
Summa Teknisk verksamhet	-11 057	-13 431	-2 374	-11 282
Samhällsbyggnad				
Administration Stab	-741	-745	-4	0
Planverksamhet	-1 000	-711	289	0
Exploatering	-198	-190	8	0
Karta/GIS	-424	-122	303	0
Näringsliv	-939	-895	44	0
Summa Samhällsbyggnad	-3 302	-2 663	639	0
Summa Kommunstyrelsen	-89 836	-89 751	84	-83 866
Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Nettoinvesteringar	-86 908	-31 233	55 675	-21 763

Kommunstyrelsen redovisar ett resultat för 2019 som är i stort sett lika med budget. De största avvikelserna finns hos fastighetsavdelningen, kommunikationsavdelningen, gata och mark samt kommunledningen. Såväl budgeterade intäkter som kostnader är lägre än bokfört utfall. Avvikelser inom olika verksamheter redovisas nedan.

Kommunledningen redovisar ett resultat som är 1,1 mnkr bättre än budget och förklaras av att kommunens utvecklingsmedel inte har belastats fullt ut.

Enligt avtal med Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) ska medlemskommuner ta sin del av RDMs underskott och därför blir kommunens kostnad för *Räddningstjänsten* 470 tkr över budget. Kommunens andel av RDMs underskott bedöms uppgå till 819 tkr vilket har belastat 2019 års resultat. Dock finns ingen antagen årsredovisning från RDM vilket gör att beloppet kan komma att ändras vilket i så fall kommer belasta 2020 års resultat.

Kollektivtrafiken kostar kommunen 6,8 mnkr vilket är lägre än budget där framför allt busskort till grundskolan är färre än budgeterat.

Ett nytt avtal med Visit Dalarna gör att *Turismverksamheten* blir lägre än budget.

Ekonomiavdelningens resultat visar ett lägre utfall än budget då kapitalkostnader inte belastats fullt ut.

Personalavdelningens bokslut är bättre än budget. Ett lågt utfall på feriearbete och ej använd budget för heltidsresan förklarar avvikelserna. Orsaken till att budgeten för heltidsresan inte nyttjats beror på att handläggare för arbetet inte kunnat anställas. Arbetet med heltidsresan kommer främst att genomföras med interna resurser.

Bemanningscenter redovisar ett resultat som är bättre än budget vilket är resultatet av ett högre nyttjade av timanställda vikarier än av anställda poolarbetare.

Kommunikationsavdelningens resultat visar en försämring mot budget och förklaras till viss del av obudgeterad kostnad för fiberutbyggnaden (ERUF, 200') samt ökade licenskostnader (Microsoft med flera).

Ledning och administration bildades den första april 2019 genom en omorganisation där personal och budget bröts ut från kommunledningens utvecklingsstab samt kommunikationsavdelningen. Förutsättningar för en tillförlitlig prognos och uppföljning försvårades i och med den beräknade budgetfördelningen och de bokförda kostnaderna inte alltid stämt överens. Det förklarar även den positiva avvikelserna på administrationsenheten, vilken till viss del balanserar underskottet på kommunikationsavdelningen.

Ledningsenheten visar en positiv avvikelse med anledning av ett lägre utfall av personalkostnader. Den budgeterade tjänsten av en utvecklingsledare tillsattes i augusti. Samtidigt belastar ca 70 tkr Ledningsenhetens utfall som avser inköp av Smedjebackens telefonitjänst, vilken budgeterades på administrationsenheten.

Ungdomssamordnaren har i samband med organisationsförändringen fått utökat ansvar för det brottsförebyggande arbete i kommunen.

Fastighetsavdelningen redovisar ett årsresultat som är sämre än budget där underskottet förklaras av nedanstående tabell.

Förklaring resultat, fastigheter	Kronor (tkr)
Rivning gamla förrådet	-821
Merkostnader Familjens hus	-969
Minskat planerat underhåll	1 453
Snöröjning	-350
Felavhjälpan underhåll	25
Elkostnad	-801
Övriga mediakostnader	127
Lönekostnader staben	-621
Renhållning	-592
Övriga fastighetskostnader	-699
Ökade intäkter	1814
Övrigt	-342
Resultat	-1776

Det gamla förrådet är rivet och kostnaden för rivningen var ej budgeterad.

Merkostnader Familjens hus gäller ett försäkringsärendes som skulle vara slutreglerad under december men som försenats i handläggningen från försäkringsbolagets sida.

Det planerade underhållet ger ett överskott för att personalresurserna har prioriterats om och nyttjats till att åtgärda akuta åtgärder.

Snöröjning har ingen egen budget vilket kommer att justeras till budget 2020.

Elkostnaden överstiger budget beroende på att kommunen hade rörligt pris under kvartal 1 samtidigt som det rörliga priset under kvartal 1 var betydligt högre än normalt. Från och med kvartal 2 har kommunen bundet elpris. Här har även en ny prognosmodell för el arbetats fram under året och kommer att kunna användas för budgetering av elkostnader kommande år. Bortsett från elen visar mediakostnaderna ett litet överskott.

Lönekostnaden för staben överstiger budget vilket beror på extra resurs som funnits tillgänglig under året.

Renhållning och övriga fastighetskostnader består av återkommande driftkostnader i form av serviceavtal.

De ökade intäkterna förklaras av försäkringsersättning för delar av merkostnaderna, Familjens hus samt ökade hyresintäkter. Även överskott från fastighetsförsäljningen av Montelius samt ökade intäkter för taxor och avgifter bidrar.

Vaktmästeriet lämnar ett resultat som är bättre än budget. Förklaringen är ökad försäljning av tjänster och minskade kostnader för inköp, reparationer, transportmedel och telefoni/datatjänster. Sedan i mars finns en arbetsledare/-resurs på förrådet som arbetar med att strukturera inköp och effektivisera arbetet på vaktmästeriet.

Lokalvårdens resultat är något bättre än budget och förklaras av högre driftbidrag och ökad intern försäljning.

Gata och mark gör ett resultat som är sämre än budget. Detta beror på ökade kostnader för vägbidrag, el, utsättningar och snöröjning.

Samhällsbyggnad lämnar ett överskott på helåret och förklaras av vakanser. Två samhällsplanerare har rekryterats under hösten.

Viktiga händelser

- Omorganisation av kommunstyrelseförvaltningen som även inkluderade tidigare tekniska förvaltningen och delar av miljö- och bygg-förvaltningen
- Projekt e-tjänst för skolskjuts
- Beslut om flytt av Bemanningscenter från Kommunstyrelsen till Socialnämnden
- Detaljplanarbete fortsätter för äldreboende vid Högsveden i Mockfjärd
- Detaljplanearbete för bostäder i Djurmo
- Fortsatt arbete med översiktsplanen för Gagnefs kommun
- Beslut om arbetssättet Tillväxt och tillsyn som tar sin utgångspunkt i främjande myndighetsutövning
- Försäljning av gamla tekniska förrådet till Acasa Bostad AB. Företaget planerar att uppföra ca 50 hyresrätter
- Hultqvist Fastigheter AB påbörjade ett projekt i Djurås (Lilla Skogen) som i första läget omfattar 16 bostadsrätter
- Påbörjade lokalutredningar gällande skollokaler och kontorslokaler
- Projekt Hållbart ledarskap riktat till chefer
- Beslut om digitaliseringsstrategi för Gagnefs kommun
- SCB's Medborgarundersökning visar att kommuninvånarna ger kommunen ett överlag gott betyg

- Nya utemiljöer inklusive anpassningsåtgärder till förskolorna i Djurås
- Genomförda utbildningar för förtroendevalda under vintern/våren 2019

Investeringar

Under året har kommunstyrelsen investerat i licenser och inventarier. Ett nytt kommunförråd har färdigställts och verksamheten har flyttat in.

Nya utemiljöer till förskolorna i Djurås samt färdigställande av utemiljö och anpassning av modulförskolan i Djurås. Musikskolan i Djurås har fått nytt tak samt renovering har utförts av avdelningsköken på Tjärnsjögården.

Reinvesteringar i belysningsanläggningar belägna i Björbo, Dala Floda och Bäsna. Kommunen har sålt tomter i Djurås, i och med detta har södra Industrivägen byggts ut. En ny gångväg i Mockfjärd som förbinder Högsvevägen och handelsområdet vid den nya ICA-butiken samt en ny sandficka vid panncentralen i Djurås har byggts.

Investeringar lämnar ett överskott där största delen kommer föreslås ombudgeteras till 2020 innehållande projekt som ombyggnation Djurmo skolan samt förskola i Dala-Floda.

Framtiden

- Fortsatt process för en stabil ekonomi och goda verksamhetsförutsättningar
- Implementering av gemensam projektmodell för Gagnefs kommun
- Implementering av verksamhets- och uppföljningssystemet Stratsys
- Arbete med att koppla de globala målen i Agenda 2030 till kommunens målpaket
- Kompetensutveckling inom digitaliseringsområdet för fortsatt digital utveckling.
- Genomförande av projekt Aktivt medarbetarskap
- Fortsatt aktiv medverkan i Dalarnas regionala samverkansstruktur, bland annat genom Dalarnas Kommunförbund
- Slutföra påbörjade lokalutredningar samt gå vidare i genomförandearbetet vad gäller äldreboende för personer med demenssjukdom
- Översyn av uppdrag och förutsättningar i övrigt för tekniska förvaltningen
- Fortsatt utveckling av planberedskapen för bostäder och etableringar

Barn- och utbildningsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Intäkter (inkl interna poster)	48 068	57 523	9 455	55 461
Kostnader (inkl interna poster)	-323 081	-330 886	-7 805	-319 028
Kapitalkostnader	-3 444	-3 444	0	-3 049
Nettokostnader	-278 457	-276 807	1 650	-266 616

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Adm pedagogisk vht	-12 323	-12 669	-346	-10 522
Förskoleverksamhet	-68 182	-73 136	-4 954	-66 714
Grundskola F-9	-116 166	-115 661	505	-112 834
Fritidshem	-11 358	-9 802	1 556	-9 953
Oblig. Särskola	-4 903	-4 768	135	-5 216
Gymnasieskola	-46 000	-39 840	6 160	-42 998
Gymnasiesärskola	-4 000	-4 794	-794	-3 160
IM	-2 681	-3 071	-390	-2 813
VUX	-7 376	-7 351	25	-6 168
Kulturskolan	-4 785	-4 851	-66	-4 716
Politisk verksamhet	-520	-702	-182	-527
Kostavd/ adm	0	0	0	-980
Summa	-278 295	-276 645	1 650	-266 601
Äldreomsorg	-162	-162	0	-16
Summa total	-278 457	-276 807	1 650	-266 617

Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Nettoinvesteringar	-3 985	-3 633	352	-4 314

Ekonomisk analys

Barn- och utbildningsnämndens resultat avviker med ett överskott på 1 650 tkr från budgetramen 2019.

Verksamheten adm pedagogisk verksamhet avviker med ett underskott och detta beror på flera poster bland annat lön på grund av utköp, övriga främmande tjänster som är flera mindre återbetalningar av statsbidrag 2018, kurser och konferenser där en kostnad för digitalt verktyg ligger med som egentligen ska belasta grundskolan.

Förskolan visar ett underskott med 4 954 tkr. Underskottet för personal är drygt 6 000 tkr. På plussidan finns en återbetalning ifrån kosten på 750 tkr och ett överskott på intäkter. Under verksamhet förskolan finns även pedagogisk omsorg och öppna förskolan, båda dessa verksamheter visar överskott. Under hösten har det öppnats en ny fristående förskola i kommunen, detta har inneburit extra kostnader för köp av huvudverksamhet som genererat ett underskott med ca 350 tkr. Det underskott som förskolan har i

personalkostnader är till stor del att många barn är i behov av särskilt stöd och ett totalt ökat antal barn i verksamheten.

Grundskolan visar ett positivt resultat och detta beror på ökade intäkter för interkommunala ersättningar och lägre kostnader för förbrukningsmaterial. Här saknas också en kostnad för digitalt verktyg, som ligger under adm pedagogisk verksamhet.

När det gäller fritidshemmets överskott kommer det ifrån överskott på taxor, avgifter och personalkostnader. Personal ligger fel, kostnader för personal som hör till fritids går på andra verksamheter.

För verksamheten oblig särskola visar resultatet på ett mindre överskott, här har rektor gjort ett arbete för att anpassa bemanningen till ett minskat antal elever.

Gymnasiets överskott är det stora som sticker ut i årets resultat. Relevantalet var lågt under våren och prisökningen för 2019 var marginell.

Gymnasiesärskolan ökar och fler elever har behov av extra resurser vilket har gett ett underskott för 2019 med nästan 800 tkr.

IM slutar 2019 med ett mindre underskott vilket är personalkostnader på IM språk där det har varit fler elever.

VUX slutar i princip på budget i balans med sitt överskott med 25 tkr. Här fick man ett extra tillskott på 150 tkr ifrån kommunens integrationsenhet då man där fått mer pengar ifrån Migrationsverket.

Viktiga Händelser

- Stor efterfrågan på plats i förskolan. Gagnef är Sveriges barnrikaste kommun per capita.
- Tre nya förskoleavdelningar har öppnats i Djurås.
- Renovering av en avdelning på Junibäckens förskola som återöppnades i slutet av januari.
- Rekordmånga barn i grundskolan i Kyrkbyn, behov av utbyggnad.
- Kommunen får ett statsbidrag för likvärdig skola.
- En satsning har gjorts för att höja personalens digitala kompetens genom att anställa två IKT pedagoger på vardera 50%.
- En gemensam kompetensutveckling med all verksamhet har genomförts under våren som syftar till att skapa en likvärdig skola och inkluderande lärmiljöer.
- Statsbidraget för en likvärdig skola finansierar en satsning på ett pedagogiskt stödteam, bestående av två tjänster. Skall utveckla och stödja lärare i grundskolan med att kunna hantera utmanande undervisningssituationer.
- Två förskolechefer går i pension, och två nya rekryteras.
- En ny fristående förskola i Kyrkbyn beviljas tillstånd att starta hösten 2019.
- Förskolan Skogen stängs i juni månad.
- KARTA, en kartläggning av arbetsmiljön i förskolan har genomförts under läsåret. Arbetet går vidare i olika arbetsgrupper.
- Frysrummet i Mockfjärdsskolans kök går sönder under den varmaste sommarveckan. Mat för ca 20 000 kronor får kasseras och kylrummet måste saneras och byggas om.
- Validering av kostpersonal samt en satsning på att vidareutbilda personal till kock/kokerska.

Kulturskolan slutar på ett underskott med 66 tkr. Intäkter för taxor och avgifter är lägre än budgeterat.

Kosten lämnar tillbaka ett överskott med ca 1 400 tkr, varav ca 650 till äldreomsorgen.

- Djurmo och Högsvedens förskola får ett vite på 150 tkr vardera från Arbetsmiljöverket. Rektorer upprättar i samråd med skyddsombuden handlingsplaner för att uppnå en god arbetsmiljö. Efter träff med arbetsmiljöverket godkänner man planerna och avslutar ärendet.
- HÖK 18. En grupp bestående av fackliga representanter, personalavdelningen och förvaltningen har bildat en arbetsgrupp som skall ta fram en strategi för kompetensutveckling.
- Från hösten 2019 har alla elever i åk 6–9 en dator.
- Alla elever från åk 2–5 har tillgång till en lärplatta.

Investeringar

Investeringar har gjorts i datorer för elever i åk 6 och 7. Inventarier och möbler för klassrum, grupprum och personalrum. Tre förskoleavdelningar har öppnats i Djurås under januari och en i Mockfjärd i februari. Dessa har inretts med nya möbler. Kopieringsmaskiner har bytts ut i Djurås, Kyrkbyn och Mockfjärd. Renovering av kylrum i Mockfjärd. Ny serveringsdisk i Kyrkbyn.

Framtiden

De närmsta åren är det tre utmaningar som kommunen har när det gäller barn- och utbildningsverksamheten. Det första är att minska sjukskrivningstalen i förskolan. Det andra är renovering och om- och tillbyggnad av skollokaler för förskola och grundskola. Det tredje är att utveckla och behålla våra rektorer samt ge dem förutsättningar att utöva ett nära pedagogiskt ledarskap. Det är tre förutsättningar för att kunna rekrytera behörig personal och behålla den utbildade personal vi har.

Socialnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Intäkter (inkl interna poster)	30 986	36 959	5 972	42 921
Kostnader (inkl interna poster)	-248 309	-260 156	-11 847	-258 254
Kapitalkostnader	-1 028	-1 028	0	-1 075
Nettokostnader	-218 351	-224 225	-5 874	-216 407

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Socialchef				
Administration Socialchef	-6 864	-7 813	-949	-4 596
Politisk verksamhet	-439	-756	-317	-555
Summa socialchef	-7 303	-8 569	-1 266	-5 151
Vård- och omsorg				
Hemtjänst	-25 620	-24 710	910	-23 472
Särskilt Boende	-70 701	-73 537	-2 836	-71 874
Dagverksamhet	-1 228	-1 204	24	-1 363
Övrig Äldreomsorg	-175	-1 057	-882	-726
Administration	-5 371	-5 442	-72	-6 128
Summa vård- och omsorg	-103 096	-105 950	-2 855	-103 563
Hälso- och sjukvård				
Hälso- och sjukvård	-15 687	-16 850	-1 163	-15 180
Övrig Hälso- och sjukvård	-890	-779	111	-821
Administration HSL	-2 636	-2 306	330	-1 490
Summa Hälso- och sjukvård	-19 213	-19 935	-722	-17 491
Individ- och familjeomsorg				
Administration Ifo	-15 099	-14 901	198	-14 750
Barn- & unga vård och insatser	-8 481	-9 696	-1 214	-8 352
Vuxna vård- och insatser	-2 791	-3 764	-972	-4 643
Familjeteamet	-3 346	-2 964	382	-2 692
Ekonomiskt bistånd	-4 862	-4 862	0	-5 129
Summa IFO	-34 579	-36 186	-1 607	-35 566
LSS				
Administration LSS	-2 808	-2 545	264	-2 431
Personlig assistans	-11 043	-10 095	949	-11 520
Övriga verksamheter LSS	-13 194	-13 552	-358	-13 727
Bostad med särskild service	-22 695	-22 976	-281	-21 650
Arbete och utveckling	-4 260	-4 260	0	-3 417
Summa LSS	-54 000	-53 427	573	-52 744
Integration				
Flyktingmottagning	1 659	2 709	1 050	2 856
Ensamkommande	-1 819	-2 867	-1 048	-4 748
Summa Integration	-160	-158	2	-1 893
Summa total	-218 351	-224 225	-5 874	-216 407

Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Nettoinvesteringar	-690	-881	-191	-507

Socialnämnden lämnar ett resultat för 2019 som är 5 874 tkr sämre än budget. Förklaring till avvikelserna kommer nedan.

Administration socialchef lämnar ett resultat för helåret som är 1 266 tkr sämre än budget. Verksamheten har höga kostnader för verksamhetssystem.

Den politiska verksamheten lämnar ett resultat som är 317 tkr sämre än budget. Nämndens arvodeskostnader är högre än budgeterat.

Hemtjänsten lämnar ett överskott för helåret som är 910 tkr bättre än budget. Verksamheten har haft lägre lönekostnader än budgeterat. Jämfört mot föregående år har verksamheten haft en volymökning av hemtjänsttimmar.

Särskilt boende lämnar ett resultat för helåret som är 2 836 tkr sämre än budget. Underskottet beror på att verksamheterna har haft högre personalkostnader än budgeterat i och med att tänkta effektiviseringar inte har kunnat genomföras fullt ut.

Övrig äldreomsorg redovisar ett resultat för helåret som är 882 tkr sämre än budget. Avvikelsen mot budget förklaras av att verksamheterna för köpta platser och medicinskt färdigbehandlade har haft högre kostnader än budgeterat.

Hälso- och sjukvården lämnar ett resultat för helåret som är 1 163 tkr sämre än budget. Kostnaderna för tekniska hjälpmedel och löner är högre än budgeterat och verksamheten har haft kostnader för ett avgångsvederlag vid uppgörelse om avslut av anställning.

Övrig hälso- och sjukvård lämnar ett överskott för helåret. Kostnaderna för bostadsanpassning har varit lägre än budgeterat.

Administration Hälso- och sjukvård lämnar ett resultat för helåret som är 330 tkr bättre än budget. Detta förklaras av vakans samt en omorganisation där kostnaderna för en tjänst har flyttats till administrationen för Vård och omsorg, men ingen budget har flyttats.

Resultatet för *Stöd och omsorg* 2019 är en miljon sämre än budget och den största avvikelsen finns hos Individ och Familjeomsorg (IFO).

Administration IFO redovisar ett resultat som är bättre än budget och förklaras av nyttjande av projektmedel.

Höga kostnader för externa placeringar förklarar avvikelsen mot budget hos *Barn och unga vård och insatser*.

Även hos *Vuxna vård och insatser* har kostnader för externa placeringar varit högre än budget. Ett placeringsärende har flyttats över från LSS.

Familjeteamets resultat är bättre än budget då verksamheten inte varit fullt bemannad under året.

Ekonomiskt bistånd redovisar ett resultat som är lika med budget. Intäkter har flyttats från Integration eftersom utbetalt försörjningsstöd varit mycket hårt belastat under året. Den höga belastningen på ekonomiskt bistånd beror bland annat på att många nyanlända har skrivits ut ur etableringssystemet och hamnar därför på försörjningsstöd. Även förändringen av arbetsförmedlingen har påverkat utbetalt försörjningsstöd negativt.

Resultatet för *Administration LSS* är bättre mot budget och förklaras av lägre personalkostnader.

Obudgeterade intäkter från Migrationsverket och en förändrad ärendemängd förklarar den positiva avvikelsen för *Personlig assistans*.

Övrig verksamhet LSS drar över budget något. Här finns många olika verksamheter där vissa går bättre än budget och vissa går sämre.

Boende med särskild service visar ett resultat som är något sämre än budget då det under vissa perioder har krävts utökad bemanning.

Arbete och utveckling redovisar ett resultat som är lika med budget. Även här har en transferering av intäkter från Integration gjorts för att täcka upp kostnader som verksamheten haft för nyanländas integration ut mot arbetsmarknaden.

Resultatet för *Integrationen* visar ett utfall lika med budget när intäkter från Migrationsverket har fördelats ut till kommunens integrationsarbete. Resultatmässigt har *Flyktmottagningen* ett positivt resultat då intäkterna från Migrationsverket är högre än de kostnader som verksamheten har. På verksamheten *Ensamkommande* är resultatet det motsatta där intäkterna minskar i snabbare takt än kostnaderna

Viktiga Händelser

Socialförvaltningen har under året arbetat med att förbättra verksamheten och förbättra strukturer för att underlätta för alla som arbetar att göra rätt saker vid rätt tidpunkt och på rätt sätt. Här följer ett axplock av allt som hänt under året:

- Digital avvikelseprocess implementerad
- Hemtjänsten har flyttat in i nya lokaler
- LSS verksamheten har utökat sina lokaler
- Ny verksamhetschef HSL
- Ärendeflödet har ökat på barn och familj
- Anhörigcenter slår upp sina dörrar
- Övergång från Procapita till Life Care fortsätter
- Solgårdens inomhusmiljö utreds
- FUNKA börja implementeras
- Ekonomiskt bistånd villkorar fler beslut med aktivitet
- Öppenvårdsinsatser på hemmaplan utökas och organiseras om
- Börjar implementera digitala lås till medicinskåp på särskilda boende i varje lägenhet
- Ny måltidsordning på särskilt boende
- Alla kök på Tjärnsjögården har renoverats
- Renoverat gemensamma utrymmen på Näset

Digital avvikelseprocess

Under våren implementerades nya rutiner och ett digitalt hjälpmedel för att registrera avvikelser, klagomål och synpunkter. Utbildning skedde för samtliga användare i två steg. Rutiner och registrering samt händelseanalys. Det nya arbetssättet har förenklat registreringen av avvikelse samt att följa statistiken. Det är enklare att se samband och att göra händelseanalys för att kunna veta rätt åtgärder.

Hemtjänsten nya lokaler

Östra hemtjänsten har fått överta postens lokaler men själva flytten sker i januari 2020. Lokalerna är bättre anpassade för hemtjänstens verksamhet och centralt placerad.

Utökade lokaler för LSS-verksamheten

LSS-verksamheten på Fagervägen har varit trångbodd efter att verksamheten har utökats succesivt både med antal boende och med daglig verksamhet under de senaste åren. Då hemtjänsten fått nya lokaler övertar LSS-verksamheten dessa och får anpassade lokaler som underlättar arbetet för personalen och förbättrar och förenklar brukarnas vardag.

Ny verksamhetschef HSL

Verksamhetschefen för hälso- och sjukvården (HSL) valde att gå i pension sommaren 2019. En ny chef rekryterades och var på plats innan sommaren och har kommit bra in i det nya arbetet.

Ärendeflödet har ökat på barn och familj

Under året har inflödet av anmälningar ökat med 56 % jämfört med 2018. Mottagningsfunktionen har flyttats från 1:e socialsekreterare till en handläggare där syftet är att avlasta 1:e socialsekreterare. Antalet inledda utredningar har inte ökat i samma takt som anmälningarna men ökningen har ändå gjort att trycket varit hårt på

handläggarna. Trots det har utredningstiden på 4 månader kunnat hållas med god kvalitet.

Anhörigcentrum slår upp sina dörrar

Anhörigverksamheten har utökats med en anhörigkonsulent som ansvarar för att alla anhöriga har en person att vända sig till när man har funderingar och behöver stöd. Verksamheten har haft tillfälliga lokaler senaste året men har nu fått en ny anpassad lokal och skapat ett anhörigcentrum som är lätt att besöka och ligger centralt i Djurås. Under vecka 41 anordnades en anhörigvecka i Gagnef med många aktiviteter.

Övergång från Procapita till Life Care fortsätter

Verksamhetssystemet Procapita börjar succesivt gå över i Life Care. Life Care är en webbaserad tjänst som byggs på med de moduler respektive användare behöver.

Solgårdens inomhusmiljö utreds

I början av maj 2019 uppdagades det att verksamheten på Solgården, Rosengården och delar av Tjärnsjögården upplevde diverse symptom som eventuellt kunde kopplas till inomhusmiljön i byggnaden.

Tekniska avdelningen initierade en utredning. Sammantaget framkom att det fanns problem på samtliga tre våningsplan på Solgården. På källarplanet var den främsta skadeorsaken problem med markfukt vilket har resulterat i mikrobiella skador under ett flertal golvmattor. Tjärnsjögårdens del i denna skada är åtgärdad. Solgårdens del bedöms dock inte som möjlig att åtgärda med kvarboende varpå luftrenare har monterats för att säkerställa såväl boendemiljö som arbetsmiljö i väntan på åtgärdsplan.

FUNKA börjar implementeras

Ett nytt arbetssätt har börjat implementeras i LSS-verksamheten, FUNKA. Det är ett arbetsverktyg för att förebygga och minska utmanande beteenden hos vuxna personer som omfattas av LSS, personkrets 1 och 2. All personal på LSS-boende och daglig verksamhet kommer att gå en 2 ½-dagsutbildning. Där kommer de bland annat att lära sig mer om vad det kan innebära att ha en funktionsnedsättning, vad lagen säger, samt vilka sätt man kan förebygga och hantera de svåra situationer som kan uppstå när man arbetar med personer med funktionsnedsättning. Utbildningen är utformad med bland annat Socialstyrelsens kunskapsstöd "Att förebygga och minska utmanande beteenden i LSS-verksamhet" som grund.

Ekonomiskt bistånd villkorar fler beslut med aktivitet

Ett nytt arbetssätt utvecklas mellan IFO vuxen och Arbetsmarknadsenheten (AME). Detta för att öka möjligheterna till egen försörjning genom att komma igång med någon aktivitet på AME och möjliggöra stegförflyttning till egen försörjning.

Öppenvårdsinsatser på hemmaplan utökas och organiseras om

Under året påbörjades arbetet med att utöka målgruppen för insatsen stödboende, tidigare har endast gruppen ensamkommande beviljats detta. Syftet med att utöka

målgruppen är att kunna avsluta mer kostnadskrävande insatser samt öka möjligheterna till ett mer självständigt liv för våra unga vuxna. Personalen på stödboendet kommer även vara en del av öppenvården på barn och familj. Det innebär att när en familj behöver stöd i hemmet, tex med struktur, kan familjen beviljas den insatsen som öppenvård och syftet med detta är att undvika placeringar.

Börjar implementera digitala läs på särskilda boende i varje lägenhet

För att säkerställa medicinhanteringen på särskilda boenden installeras digitala läs på ett medicinskåp i varje lägenhet. Implementeringen kommer att vara klar under 2020.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Hemtjänst				
Verkställda insatser i hemtjänsten i antal timmar	50 227 tim	44 060 tim	53 397 tim	59 577 tim
Institutionsvård vuxna				
Antal vård dygn	632	353	382	629
Bruttokostnad i kronor per vård dygn	3 452	4 110	2 320	2 114
Institutionsvård och familjehemsvård för barn och unga				
Antal vård dygn	5 015	4 807	3 803	4 700
Bruttokostnader i kronor per vård dygn	1 640	1 265	1 509	1 658
Ekonomiskt bistånd				
Genomsnittligt antal hushåll per månad	72	72	87	67
Bruttokostnad i kr per enhet och månad	7 477	6 165	5 019	5 732

Hemtjänst: Behovet av hemtjänst ökade under andra halvan av 2019

Institutionsvård vuxna: Ökat antal vård dygn under 2019 jmf med 2018 men till en lägre kostnad då vi under 2018 under ca 30 dygn hade en extremt dyr placering på snitt 11 500 kr/dygn.

Institutionsvård och familjehemsvård för barn och unga: Ökat antal vård dygn jmf med 2018 ger också högre bruttokostnader.

Ekonomiskt bistånd: Genomsnittligt antal hushåll per månad är oförändrad jämfört med 2018 men till högre bruttokostnad per hushåll. Trots en relativt god arbetsmarknad ökar försörjningsstödet för de som står längst bort från arbetsmarknaden vilket delvis kan förklaras av Arbetsförmedlingens omställning i början av 2019 med totalstopp för riktade arbetsmarknadsåtgärder. En annan förklaring är att många nyanlända har skrivits ut ur etableringssystemet och hamnar därför på försörjningsstöd.

Investeringar

En del av de investeringar som vi beräknade att göra under 2019 gällande teknik och digitalisering har av olika anledningar blivit något fördröjd. För trygghetslarmen på särskilda boende har vi ett nytt avtal tillsammans med fler kommuner i Dalarna och där ska man ta fram en plan på hur utrustningen ska ske. Kostnaderna för hemtjänstens lokaler kom till största delen 2019 men investeringsbudgeten ligger på 2020.

Verksamhetssystemet Procapitas omställning till Life Care har inom vissa områden fått förskjutas något. Om allt går som planerat ska det vara klart under 2020. När det gäller nätutvecklingen på särskilt boende hanns inte frågan med under 2019 men har planerats in under 2020.

Framtiden

Framtidens utmaningar inom Socialförvaltningen har identifierats till tolv. Exempel på dessa är:

- Svårare att rekrytera arbetskraft
- Förändrat behov hos medborgaren i takt med förändrad befolkningsutveckling
- Ökad specialisering

För att möta framtidens utmaningar behöver socialförvaltningen arbeta med tre framgångsfaktorer:

- Aktivt medarbetarskap
- Smartare arbetssätt
- Förhållningssätt att bli bättre än budget

Alla chefer inom socialförvaltningen har utifrån dessa parametrar utformat en verksamhetsplan för varje enhet. Detta är ett led i att skapa en sammanhållen effektiv socialtjänst som tillvaratar organisationens synergieffekter och genom det kan möta framtidens utmaningar på det flexibla och effektiva sätt som krävs. Vi är inte där än men vi är på god väg!

Kultur- och fritidsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Intäkter (inkl interna poster)	199	662	463	664
Kostnader (inkl interna poster)	-16 369	-16 450	-81	-15 285
Kapitalkostnader	-145	-145	0	-127
Nettokostnader	-16 315	-15 933	382	-14 747

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Admin kultur/fritid	-1 009	-924	85	-35
Allmänskultur och bibliotek				
Allmänskulturell vht	-1 880	-1 618	262	-901
Biblioteksverksamhet	-4 671	-4 589	82	-5 159
Studiecirklar	-364	-363	1	-363
Program och kulturarr.				-793
Summa Kulturen	-6 915	-7 494	430	-7 216
Fritid och fritidsgårdar				
Fritidsgårdar	-1 977	-2 021	-44	-1 925
Allmän fritidsverksamhet	-30	-65	-35	-75
Bidrag fritidsföreningar	-4 065	-4 048	17	-3 803
Idrotts och fritidsanläggningar	-1 415	-1 426	-11	-1 196
Fritidskontoret	-712	-637	75	-330
Summa Fritiden	-8 199	-8 197	2	-7 329
Politisk verksamhet	-191	-241	-50	-167
Summa totalt	-16 315	-15 933	382	-14 747

Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Nettoinvesteringar	-150	-164	-14	-258

Ekonomisk analys

Kultur- och fritidsnämndens resultat avviker positivt med 382 tkr ifrån budgetramen 2019.

Under adm kultur/fritid är överskottet 85 tkr, detta består av lägre löne kostnader och lägre kostnader för kurser och konferenser.

Det stora överskottet kommer ifrån kultur och då verksamheten allmänskulturell verksamhet. Här redovisas ett överskott med 262 tkr. Det största överskottet ligger under bidrag till föreningar och det förklaras huvudsakligen av att utrymme lämnats i budget för ett planerat

investeringsbidrag, där ansökan togs tillbaka av den ansökande föreningen. Tidpunkten var sådan att det var svårt att hinna ge andra föreningar möjlighet att ansöka innevarande år. Vakanser inom bibliotek har ytterligare bidragit till överskottet.

Verksamheterna under fritid visar ett sammanlagt överskott med 2 tkr.

Den politiska verksamheten visar ett underskott med 51 tkr, detta består av högre löne kostnader.

Verksamheten program och kulturarr har i omorganisation 2019 gått in i allmänskulturell verksamhet. Därav avsaknad av budget och utfall 2019.

Viktiga händelser

- Föreningen Gagnefs Bio visade sin första film 12/9. Kulturenheten har aktivt deltagit i arbetet med att starta föreningen.
- 2019 års kulturpris tilldelades Dala-Floda operafest. Utdelningen skedde vid kommunfullmäktiges sammanträde 10/6.
- Under sommaren erbjöd fritidsgårdarna ett digert utbud under samlingsnamnet Bästa sommarlovet. Aktiviteterna genomfördes med ekonomiskt stöd från Socialstyrelsen.
- Biblioteket arrangerade en föreläsning av docent Jonna Bornemark i Lindberghallen 17/4. Arrangemanget var mycket välbesökt (140 personer)
- Det nya bidrags- och bokningssystemet Interbook go tas i drift 28/2 och bidrar till bättre service för våra användare.

Investeringar

Under år 2019 har en satsning på gestaltning gjorts i de publika delarna av IFOs lokaler i kommunhuset. Konstverk

har köpts in och en konstkonsult har haft uppdraget att genomföra gestaltningen.

Framtiden

Det är viktigt att föreningar i kommunen upplever att kommunala bidrag fördelas på ett rättvist och förutsägbart sätt. För att bidra till det, har fritidsenheten påbörjat en översyn av de avtal som ligger till grund för drift- och anläggningsbidrag. Arbetet fortsätter med att kartlägga hur kommunens fastigheter kommer föreningslivet till del samt en utvärdering av gällande bidragsregler.

Fritidsgårdarnas organisation är under utredning. Beslut om ny organisation förväntas fattas av Kultur- och fritidsnämnden i mars 2020. Målet är att nå fram till en långsiktigt hållbar lösning med en verksamhet som är relevant för kommunens ungdomar samtidigt som den bidrar till en god arbetsmiljö för fritidsgårdarnas personal.

Bibliotekets verksamhet kommer de närmast följande åren att domineras av arbetet med att slutföra det påbörjade samarbetet mellan samtliga dalakommuner, kallat Dalabiblioteket.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Intäkter (inkl interna poster)	1 722	2 369	648	2 002
Kostnader (inkl interna poster)	-5 623	-5 001	621	-5 654
Kapitalkostnader	-21	-21	0	-21
Nettokostnader	-3 922	-2 653	1 269	-3 673

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Miljö och byggnadsnämnd	-282	-262	20	-186
Plan och bygg	-1 325	-511	814	-1 294
Miljö och livsmedel	-2 248	-1 817	431	-2 130
Hållbar utveckling	-67	-62	5	-63
Summa	-3 922	-2 653	1 269	-3 673

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar som helhet ett resultat som överträffar budget med 1 269 tkr.

Plan och bygg lämnar ett överskott för helåret på 814 tkr. Verksamheten har genomgått en stor omorganisation där budget och kostnader för två arkitekter har flyttats till Kommunstyrelsens förvaltning. Den positiva avvikelsen mot budget förklaras av högre intäkter samt lägre lönekostnader än budgeterat. Verksamheten har under året haft 352 tkr högre intäkter för bygglov samt 40 tkr högre intäkter för planarbete än budgeterat. Personalkostnaderna understiger budget på grund av att verksamheten inte har varit fullt bemannad.

Miljö och livsmedel lämnar ett överskott för helåret på 431 tkr. Överskottet förklaras med högre intäkter samt lägre lönekostnader än budgeterat. Intäkterna för tillsyn har varit 51 tkr högre än budget. Personalkostnaderna är lägre än budget på grund av att verksamheten inte har varit fullt bemannad under året.

Hållbar utveckling har följt budget och miljöpriset har delats ut.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Bygglov	100	102	115	135
Värmepumpar	55	58	49	62
Inspektioner, livsmedel	20	21	70	111
Inspektioner, miljö	30	36	59	17

Viktiga händelser

- Förvaltningen har påverkats av omorganisationen.
- Kommunen har gått med i Mitt Miljösamverkan som är gemensam för Dalarnas och Uppsala län.
- Förslag till ny vatten- och avloppsplan är framtagen.
- P g a underbemanning har livsmedelskontroll samt miljö- och hälsoskyddstillsyn blivit eftersatt.

Framtiden

Rekrytering har gjorts och pågår, vilket medför att vi under 2020 blir fullt bemannade, om inget oförutsett sker. Vi räknar därmed med att i större utsträckning hinna med planerad tillsyn jämfört med tidigare. En utmaning vi har är att nå en mer digital ärendehantering, bl a ska e-tjänster inom byggområdet införas.

Kommunfullmäktige

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Intäkter (inkl interna poster)	427	257	-171	219
Kostnader (inkl interna poster)	-2 835	-2 432	403	-2 328
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Nettokostnader	-2 408	-2 176	232	-2 110

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Kommunfullmäktige	-704	-691	13	-511
Revision	-742	-691	51	-731
Valnämnd	-200	-104	96	-144
Överförmyndare	-752	-688	64	-719
Krisledningsnämnd	-10	-2	8	-4
Summa	-2 408	-2 176	232	-2 110

Kommunfullmäktige visar ett mindre överskott men hamnar på ett resultat väldigt nära budget.

Revision visar ett överskott. Verksamhetsberättelse på annan sida.

Valnämnden -val har förrättats under året och kostnaderna blev lägre än budgeterat.

Överförmyndare – lämnar ett överskott.

Krisledningsnämnden –är obudgeterad och har förhållandevis små kostnader för verksamhet.

Kommunens revisorer

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018
Revision	-742	-691	51	51

Kommunens revisorer har under 2019 genomfört revision inom ramen för god revisionssed. För revisorerna gäller förutom god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Revisorerna ska årligen i revisionsberättelsen uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet skall granskas årligen. Revisorerna har genomfört följande aktiviteter för att skapa sig ett underlag för bedömningen.

Granskningar under året

- Granskning av Barn och utbildningsnämndens styrning, ledning och uppföljning.
- Samgranskning av vårdkedjan för personer med psykisk funktionsnedsättning. Granskningen genomförs tillsammans med flera andra dalakommuner samt Region Dalarna.
- Granskning av delårsrapport per den 31 augusti.
- Kommunens årsredovisning har granskats och regleras i den kommunala redovisningslagen. Det ankommer på den kommunala revisionen att bedöma om redo-visningen skett enligt denna lag

och om redovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ekonomiska ställning.

- Övrigt: revisorerna och lekmanarevisorerna har följt nämndernas, de gemensamma nämnderna, kommunstyrelsens och bolagens verksamheter genom träffar med förtroendevalda och tjänstemän, protokollsgranskning samt uppföljningar/ mindre granskningar föranledda av revisorernas iakttagelser.

Mål och måluppfyllelse

- Samtliga planerade granskningar har genomförts. Resultaten av granskningarna har redovisats och kommunicerats med berörda.
- För 2019 års granskningsarbete tilldelades revisorerna ett anslag om 742 tkr. De bokförda kostnaderna uppgår till 691 tkr.

Framtiden

Då Gagnefs kommun står inför stora utmaningar, både gällande verksamhet och ekonomi, kommer revisorerna att fortsätta följa kommunens utmaningar att efterleva en god ekonomisk hushållning. För 2020 planeras bland annat en granskning av kommunens investeringsprocess.

Bolag, nämnder och kommunalförbund

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation nr 8.2 kan företag vars omsättning (enligt resultaträkningen) och omslutning (enligt balansräkningen) är mindre än 2 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag undantas från redovisningen. Den sammanlagda kommunala andelen

av omsättning/omslutning för de företag som undantas får inte överstiga 5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Företag som undantas i den sammanställda redovisningen är Visit Dalarna AB, redovisas under kommunledningen.

Nedansiljans samordningsförbund

Nedansiljans samordningsförbund består av medlemmarna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Landstinget Dalarna samt kommunerna Gagnef, Leksand och Rättvik och verkar utifrån lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Samordningsförbundet ger de lokala aktörerna möjligheter att utveckla samverkan inom

rehabiliteringsområdet. Samordningsförbundet finansierar bland annat flera gemensamma insatser som riktar sig till personer bosatta i Gagnefs kommun och som är i behov av samordnad rehabilitering för att uppnå eller förbättra förvärvsförmåga och nå en egen försörjning. Medlemsavgiften för Gagnefs kommun är 236,6 tkr för 2019 .

Språktolknämnden i Dalarna enl 2019

Språktolknämnden i Dalarna är en gemensam nämnd för Region Dalarna, Avesta kommun, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Ludvika kommun, Smedjebackens kommun, Sätters kommun, Orsa kommun, Rättviks kommun och Mora kommun med ansvar för

språktolkförmedlingsverksamhet. Borlänge kommun är värdkommun och verksamheten har sitt arbetsställe och säte i värdkommunen och ingår i dess organisation. Syftet med verksamheten är att tillgodose parternas behov av tolktjänster. Årsbokslutet visar ett nollresultat och verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen.

Hjälpmedelnsämnden Dalarna enl 2019

Nämndens uppdrag

Hjälpmedelnsämnden bidrar till att öka tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Tillsammans med länets kommuner tar Regionen ett gemensamt ansvar för att tillhandahålla hjälpmedel till ett rimligt pris. Den snabba tekniska/digitala utvecklingen skapar nya förutsättningar att förhålla sig till.

Verksamhet

Förvaltningen är i en omfattande lokalförändringsprocess med en totalevakuerings som följd. Målet är ändamålsenliga lokaler som möter upp för ökade hjälpmedelsvolymerna och en utveckling av nya tjänster som gagnar Dalarnas medborgare. Under 2019 har delar av verksamheten evakuerats och förvaltningen har nosat på den komplicerade process och enorma arbetsinsats som behövs för att orkestrera en total evakuering av samtliga funktioner. Nämnda rockad kommer, för förvaltningen, onekligen att bli 20-talets mest karaktärsdanande arbetsinsats.

Ekonomi

En fortsatt stor efterfrågan på hjälpmedel bidrog till att förvaltningens intäkter ökade jämfört med föregående år. Även kostnaderna har ökat jämfört mot föregående år vilket delvis kan förklaras med bland annat nytt sortiment. Under 2019 har hjälpmedelskostnaderna särskilt följts och vi kan se att första halvåret fortsatte de

Resultaträkning (mnkr)	2019			2018
	Budget	Resultat	Avvik	Utfall
Intäkter	155,1	163,7	8,6	152,5
- varav regionsbidrag	2,8	2,8	0,0	2,8
Kostnader	-155,1	-160,3	-5,2	-152,7
- varav löner exkl soc avg	-35,0	-34,7	0,3	-32,2
Resultat	0,0	3,4	3,4	-0,2

att öka. Andra halvåret stannade ökningen upp och till och med minskade lite jämfört mot första halvåret. Detta är en följd av fina ansträngningar att bland annat minska lagret samt öka rekonditioneringen. Sammantaget innebar det att resultatet hamnade på ett överskott på 3,4 Mkr för året.

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (GNATL) enl 2019

Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Borlänge, Falun, Ludvika, Smedjebacken, Säter, Gagnef och Hedemora) skyldigheter enligt alkohollag och tobakslag samt den kommunala kontrollen av den receptfria läkemedelsförsäljningen i detaljhandeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning. Falu kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.

Verksamhet - väsentliga händelser

Alkohol

Alkohollagen är en skyddslagstiftning som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar och den svenska alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Nämnden ger tillstånd att servera alkoholdrycker och är tillsammans med polisen tillsynsmyndighet med uppgift att se till att alkohollagen följs.

Tobak

Den 1 juli 2019 började en ny lag på tobaksområdet att gälla, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Den nya lagen ersätter den tidigare tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Tillståndsplikt för handel med tobaksvaror har införts, dels i detaljhandeln vid försäljning till konsument, dels för partihandeln vid försäljning till detaljhandeln.

Receptfria läkemedel

Nämnden kontrollerar efterlevnaden av lagstiftningen gällande receptfria läkemedel hos försäljningsställena. Om det framkommer allvarliga brister vid tillsynen rapporteras dessa brister till Läkemedelsverket.

Ekonomi

Intäkterna är 0,5 mnkr högre än budgeterat vilket främst beror på att ansökningsavgifterna för tobakstillstånden tillkommit under senare delen av året. Dessa är av engångskaraktär och uppkommer endast vid ny ansökan om tobakstillstånd. Resultatet uppgår till 0,6 mnkr bättre än budget och kommer att återbetalas till medlemskommunerna.

Resultaträkning (mnkr)	2019			2018
	Budget	Resultat	Avvik	Utfall
Intäkter	3,4	3,9	0,5	3,5
Kostnader	-3,4	-3,3	0,1	-3,4
Resultat	0,0	0,6	0,6	-0,2

Medarbetare

Verksamheten har 4,0 årsarbetare som är anställda på socialförvaltningen och dessa handläggare ställs till gemensamma nämndens förfogande. Arbetsledning och administrativt stöd tillhandhålls genom socialförvaltningen i Falun. Under året har det varit vakans under några månader på grund av föräldraledighet. Det är svårt att rekrytera och introducera vikarier för kortare perioder. Den ackumulerade sjukfrånvaron under 2019 var 3,12%.

Utveckling/Framtid

ATL-kontoret har effektiviserat handläggningen genom digitaliseringen men det har ännu inte fått full effekt när det gäller användning av e-tjänster. Olika åtgärder planeras för att öka användandet av e-tjänster. Införandet av ny tobakslag innebär merarbete i tillsynen vilket innebär att taxor för tobak behöver ses över samtidigt ska en översyn genomföras av gemensamma nämndens samtliga taxor. Bemanningen på ATL-kontoret består av fyra handläggare. Mot bakgrund av de utökade uppdragen, tillsynsplikt och ökad tillsyn behöver det följas upp över tid hur den ökade arbetsmängden påverkar arbetsmiljön och kvalitén på handläggningen. Diskussioner förs om personal och verksamhet ska flyttas från nuvarande organisation, Socialförvaltningen, till miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen då det finns samordningsvinster med miljö- och livsmedelstillsyn.

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)

Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden (GNU) består av Falun, Borlänge, Ludvika, Gagnef, Hedemora och Sätters kommuner. Den gemensamma nämndens uppgift är att på grundval av samarbetsavtal, reglemente och fastställt gemensam upphandlingspolicy och med stöd av Upphandlingscenter (UHC) svara för alla upphandlingar med undantag av direktupphandlingar och vad som i Lag om offentlig upphandling definieras som byggentreprenader samt konkurrensutsättning enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem.

UHC har genomfört drygt 200 upphandlingar/projekt inklusive direktupphandling till ett årligt upphandlat värde på 2–3 miljarder kronor. Spännvidden är stor, det upphandlas allt från kontorsmaterial, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster.

Verksamhet - väsentliga händelser

- Fortsatt hög efterfrågan på erbjudna tjänster. Rekord i antal beställda upphandlingar och annonseringar. En tydlig trend är att fler upphandlingar avser digitalisering och teknik inom välfärdstjänster.
- UHC har ställt sysselsättningskrav i 37 olika offentliga upphandlingar samt genomfört 4 reserverade upphandlingar.
- Nytt team. Under 2019 har det nya upphandlingsteamet PoU (personal, utbildning, omsorg) haft sitt första år med genomförda upphandlingar inom, för nämnden, nya områden såsom utbildningar, hälsovård samt välfärdstjänster.
- Genomförande av samordnad UHC-dag för samtliga kommuner och lokala UHC-dagar 2019 i samverkande kommuner för beställare/ sakkunniga/politiker samt leverantörsträffar och tidig dialog med företagare i kommunerna.
- Utbildningsinsatser inom direktupphandling, rollen som sakkunnig, avtalstrohet och farliga förmåner (mutor och jäv) för några kommuner har genomförts.
- Projekt Återbruk i den offentliga affären startade i februari 2019. Projektet drivs i samarbete med Länsstyrelsen/UDD (UpphandlingsDialog Dalarna) med medel från Energimyndigheten. En projektledare arbetar halvtid på UHC. Syftet är att öka återanvändningen och återvinning i upphandlingen.
- UHC har deltagit i projekt Upphandlingsdialog Dalarna som utifrån regionala behov förmedlar kunskap och ger metodstöd vid upphandling, främst till mindre företag.
- GNU har haft fyra sammanträden under året. Samrådsgrupp för UHC har haft fyra möten under året och Lokala upphandlingsgrupper (LUG) har samlats ett antal gånger per kommun.

- GNU har fastställt nämndplan med sex mål. Nämndplanen visar på mål och riktning och de viktigaste prioriteringarna för perioden 2019–2021.

Ekonomisk analys

Totalt för nämnden (mnkr)	2019		2018
	Utfall	Budget	Utfall
Kommunbidrag	16,3	16,3	13,8
Övriga interna intäkter	0,0	0,0	0,0
Externa intäkter	1,0	1,1	1,7
Summa intäkter	17,3	17,4	15,5
Löner och PO	-12,6	-14,5	-11,5
Övriga personalkostnader	0,0	0,0	-0,0
Hyra	-0,3	-0,4	-0,3
Kapitalkostnader	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga kostnader	-4,3	-2,4	-3,6
Summa kostnader	-17,3	-17,4	-15,5
Resultat	0,0	0,0	0,0

Det blev ett mindre överskott i 2019 års verksamhet med 0,5 mnkr som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet. Externa intäkter blev något lägre, 0,1 mnkr, än budgeterat på grund av utebliven intäkt från Region Dalarna. Lägre lönekostnader med 1,9 mnkr på grund av vakanta tjänster, långtidssjuk-skrivning och föräldraledigheter. Externt konsultstöd har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader.

Framtiden

- Fr.o.m. den 1 januari 2020 utökas uppdraget för nämnden (UHC) med Avesta kommun som ny samverkande kommun. Inför denna utökning sker rekryteringar och introduktion av strategiska upphandlare.
- Upphandlingsstöd till kommunerna avseende utbildning, direktupphandling, annonseringstjänster och byggentreprenader bedöms komma att öka.
- Upphandling ska ses som ett strategiskt verktyg för att även nå andra samhällsmål än de rent ekonomiska. UHC ska verka för att relevanta krav inom såväl sociala, etiska och miljöställs i varje upphandling.
- Några kommuner har visat ett intresse kring samverkan vid offentlig upphandling. Ett alternativ är att UHC verkar som en framtida inköpscentral, enligt LOU.
- Avtalsförvaltning inklusive uppföljning är ett åtagande alla upphandlande myndigheter har. I Sverige kan vi spara 5–15 % av de 700 miljarder kronor vi tillsammans årligen upphandlar för, genom att aktivt arbeta med avtalsförvaltning. De flesta kommunerna i Sverige behöver spara/effektivisera och en del av pengarna finnas att hämta hem genom att sata på avtalsförvaltning i framtiden.

Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM)

Räddningstjänsten Dala Mitt har inte inkommit med en godkänd årsredovisning. En kostnad för täckning av RDMs preliminära underskott ingår i kommunstyrelsens resultat. Kostnaden beräknas för Gagnefs kommun uppgå till 819 tkr